

AUG 18 1919

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori: 2657 S. Lawndale av.

Office of publication: 2657 So. Lawndale ave. Telephone: Lawndale 4535.

LETO—YEAR XII.

Cena lista \$4.00. Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., sreda, 13. avgusta (August 13) 1919.

Subscription \$4.00 Yearly.

STEV.—NUMBER 190.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1916.

Proklamacija "Ameriške delavske federacije" glede plemenskih bojov v Chicagu.

Profitarški mesarji v Chicagu so zakrivali plemenske boje in osramotili Chicagu.

To izvira iz njihovega odprtega namena, da razbijejo unijsko delavsko gibanje v klavnice. Soodgovornost nosijo dnevniki, ki so subsidiirani po ekstravagančnih oglaševalnih pogodbah od mesarjev, posebno "Tribune", "Herald" in "Examiner".

Ti mesarji lahko rešijo problem, če hočejo in odpravijo nemire, ali to se lahko zgodi na en način, da ne izbruhnejo zopet v bodočnosti silnejše, kot preje. Mesarji poznajo ta način. Bil jim je razložen in oni ne store nič, da se preprečijo nemiri.

Odkar je organizirano delavstvo poskusilo privrati združiti klavniške uslužbence, so se mesarji bojevali z vsakim orožjem proti tem poizkusom delavstva.

Razlikovali so unijske delavce, odpustili so jih od dela in mesto njih najeli neunijske delavce. V zdajšnjih letih so najeli največ neunijskih delavcev na jugu, in zamorske neunijske delavce so dovažali sem v velikem številu, kot so jih dovažale zdaj železnice sem — do konca plemenskih izgredov.

Teh zamorskih žen in mož ne dovažajo sem v njih lastnem interesu, ampak bili so zaslužni od mesarjev in mesarji so se jih poslužili, da spodblijejo unijske razmere.

Organizirani delavci nimajo sporov z zamorskimi delavci. Dnevni, belopoltni ali zamorski, bi jejo skupen boj. Unijsko nastopile proti mesarjem na ta način, da so pričele organizirati zamorske delavce.

Komaj je pričelo to delo, so mesarji pričeli boj proti unijam s premeteno taktiko. Subsidiirali so zamorske političarje in pridigarje in jih poslali med zamorske žene in druge matopridneže velikega biznisa z dušo in telesom.

Belopoltni unijski delavci v mestu se niso pridružili igri mesarjev. Zamorski unijski delavci so niso dali zapeljati v nasilje, stopili so na stran onih, ki so se trudili, da odvrnejo njih plemenske tovaršice od aktivnega sodelovanja pri nemirih in nereditih.

Nemiri so polegli, ko je nekdo zapalil domove na stotine belopoltnih delavcev zadaj za živinskostajnim okrajem, ki so zgorela do tal.

Zakaj? Prav jasno je, da so kriminalci, ki so izgrlili plemo proti plemenu, dokler ni tekla kri na ulicah nasega mesta, nadaljevali s svojim delom in so napravili zadnji požig, da se zgradile železnice in klub temu se njih gospodarstvo nahaja v tako žalostnem stanju, kakor posestva farmarja, ki je pijančeval, mesto da bi obdeloval svojo farmo. Z opazkami, kot jih je spregovoril bivši predsednik Taft, se pa ljudstvo ne da več strahiti in če bodo republikanci in demokrati glasovali proti Plumbovemu načrtu, bo pa ameriško ljudstvo pri volitvah v prihodnjem letu, glasovalo proti njim.

V soboto zjutraj se sešli v obratu tvrde "Armour Company" vsi superintendenti klavniških obratov, generalni adjutant Dickinson od milice in policijski podnačelnik Aleock. Tam so delali načrte, da prične s delom v ponedeljek s pomočjo strojnih puškami.

Podzigi je bil izvršen v soboto zjutraj. Neunijski zamorski delavci so pa imeli iti na delo v ponedeljek zjutraj, obkoljeni s strojnimi puškami. Kateri neprijatelj bi lahko izumil bolj vražji načrt? Ti gentlemani so rekli, da hočejo pomiriti plemenske nemire.

V soboto zjutraj so se sešli v obratu tvrde "Armour Company" vsi superintendenti klavniških obratov, generalni adjutant Dickinson od milice in policijski podnačelnik Aleock. Tam so delali načrte, da prične s delom v ponedeljek s pomočjo strojnih puškami.

javili, da so prejeli informacije, da se zamoreci oborožujejo, da naskočijo belopoltnike, radi tega žele, da se prekliche dovoljenje za pohod, končno so pa želeli, da belopoltniki in zamoreci marširajo vsak zase.

Ali ni njih namen dosti jasen? Uspeli so in razdelili belopoltnike in zamorec v dva pohoda. To se je zgodilo, toda udeleženci obeh povork so se združili na igrišču v eno avdijenco. Tam so se poharili mirno in srčno — kot združeni delavci.

Ob vsaki priliki so mesarji in njih najemniki razpihivali ogenj plemenskih predsodkov in ogejn predsodkov med stavkokazi in organiziranimi delavci, upajoč, da pride dan, ko organiziran belopolten delavec ne bo hotel delati poleg neorganiziranega zamorskega delavca, tako da bodo lahko odpustili unijske delavce, belopoltni in zamorske, da jih lahko nadomestijo z neorganiziranimi delavci, belopoltnimi in zamorskimi, dokler ni prišla iskra, ki je zapalila netivo, katerega so nagromadili mesarji, in plemenski nemiri so pričeli.

Da mesto ni postalo mesniča, gre hvala organiziranemu delavstvu. Noč in dan so odborniki centrale klavniških delavcev delali in se borili, da so obdržali organizirano delavstvo v mejah in ubranili da niso planili drug na drugega, da so jim pokazali, da je situacija posledica enakega izkoriščanja belopoltnih in zamorskih delavcev po kriminalnem velikega biznisa.

Hvala gre unijskim delavcem v Chicagu, da se niso plemenskih bojov udeležili belopoltni in zamorski unijski delavci ob času nemirov, kljub temu, da je dnevno hlapčevsko časopisje prinašalo lažnjive vesti o dogodkih, ki so ga kupili s pomočjo oglasov mesarji in drugi matopridneži velikega biznisa z dušo in telesom.

Belopoltni unijski delavci v mestu se niso pridružili igri mesarjev. Zamorski unijski delavci so niso dali zapeljati v nasilje, stopili so na stran onih, ki so se trudili, da odvrnejo njih plemenske tovaršice od aktivnega sodelovanja pri nemirih in nereditih.

Nemiri so polegli, ko je nekdo zapalil domove na stotine belopoltnih delavcev zadaj za živinskostajnim okrajem, ki so zgorela do tal.

Zakaj? Prav jasno je, da so kriminalci, ki so izgrlili plemo proti plemenu, dokler ni tekla kri na ulicah nasega mesta, nadaljevali s svojim delom in so napravili zadnji požig, da se zgradile železnice in klub temu se njih gospodarstvo nahaja v tako žalostnem stanju, kakor posestva farmarja, ki je pijančeval, mesto da bi obdeloval svojo farmo. Z opazkami, kot jih je spregovoril bivši predsednik Taft, se pa ljudstvo ne da več strahiti in če bodo republikanci in demokrati glasovali proti Plumbovemu načrtu, bo pa ameriško ljudstvo pri volitvah v prihodnjem letu, glasovalo proti njim.

V železničarskih krogih pravijo, da so železniške družbe imele še preveč prilik, toda privatni podjetniki so dokazali, da jih niso zmogli obratovati. Dobile so velika in prostrana zemljišča na obeh straneh proge zastoj, da so zgradile železnice in klub temu se njih gospodarstvo nahaja v tako žalostnem stanju, kakor posestva farmarja, ki je pijančeval, mesto da bi obdeloval svojo farmo. Z opazkami, kot jih je spregovoril bivši predsednik Taft, se pa ljudstvo ne da več strahiti in če bodo republikanci in demokrati glasovali proti Plumbovemu načrtu, bo pa ameriško ljudstvo pri volitvah v prihodnjem letu, glasovalo proti njim.

V klavniškem okraju vlada mir. Chicago, Ill. — Iz klavniškega okraja so bile umaknane policijske in miliciarske straže in strajkajoči delavci so se vrnili v najlepšem redu na delo. Unijski delavci ne poznajo plemenskega sovraštva, ker se zavedajo, da privatni interes enak izkoriščajo zamorske in belopoltno delavce.

(Dalje na 5. str. 1. kol.)

PLUMBOV NAČRT PREDLOŽEN KONGRESNEMU SENATU.

BITKA ZA PODRŽAVLJENJE ŽELEZNIC V POLNEM TIRU.

Nasadnjaki se povsod soperstavljajo Plumbovemu načrtu.

Washington, D. C. — Boj za podržavljenje ameriških železnic po Plumbovem načrtu je aktualno pričel.

Kongresnik Thetus W. Sims iz Tennesseja je predložil še v minolem tednu Plumbov načrt kongresu. Načrt je izdelal Glenn E. Plumb, pravni svetovalec železničarskih bratovščin, po katerem naj Združene države kupijo ameriške železnice, ki so zdaj lastnina privatnih podjetnikov in se obratujejo tako, da bodo tudi železničarji deležni dobička, ki ga prinašajo železnice.

Mr. Plumb je izjavil, da najmanj šest milijonov ljudi, ki so člani delavskih in farmerskih organizacij, podpirajo njegov načrt. "Za tem načrtom imamo več glasov, kot katerikoli politična stranka," je rekel Plumb. "Šest milijonov že zdaj podpira načrt, osem milijonov je pa objavilo, da ga bodo podpirali."

"Po našem načrtu napravimo fundamentalno spremembo v situaciji, ki postajajo slabša že skozi mnoga leta."

Plumb nadaljuje v svoji izjavi, da povzicanje mezde ne bo rešilo železničarskega vprašanja ali ublažilo situacije, ker bo treba povzicati vozmino, če se povzica meza.

V Washingtonu se je ustanovila posebna zveza, ki ima namen zagovarjati in braniti L. Plumbov načrt pred nasadnjaki in privatnimi interesi, ki so z dušo i telesom proti Plumbovemu načrtu.

Ta načrt je silno razburil finančnike in bankirje v Wall Streetu, ki zdaj odprto pridigajo, da nastane panika, če se železnice ne vrnejo privatnim lastnikom.

"Plumbov načrt je najdivjejši načrt!" je zliknil Edward P. Ripley, predsednik Santa Fe železniške družbe, ki je pa vljudno odklonil razpravo v detaljih, češ, da je načrt predljudi, da bi se razgovarjal podrobno o njem.

V Cincinnatiju je govoril bivši predsednik Taft, ki je proglasil Plumbov načrt za radikalno socialističen, zato se je pa treba bojevati proti njemu. Rekal je:

"Prepričan sem, da bodo republikanci oponirali Plumbovemu načrtu, toda upam tudi, da bodo demokrati tudi. Ne smemo dovoliti, da sovjetski sistem položi leg prst v Ameriko." Na to je predlagal nekakšno kontrolo nad železnicami, toda takoj je dodal, da je sedanja kontrola preostra. Modroval je, da je treba železniškim družbam dati priliko, da se zopet izvlečejo iz blata.

V železničarskih krogih pravijo, da so železniške družbe imele še preveč prilik, toda privatni podjetniki so dokazali, da jih niso zmogli obratovati. Dobile so velika in prostrana zemljišča na obeh straneh proge zastoj, da so zgradile železnice in klub temu se njih gospodarstvo nahaja v tako žalostnem stanju, kakor posestva farmarja, ki je pijančeval, mesto da bi obdeloval svojo farmo. Z opazkami, kot jih je spregovoril bivši predsednik Taft, se pa ljudstvo ne da več strahiti in če bodo republikanci in demokrati glasovali proti Plumbovemu načrtu, bo pa ameriško ljudstvo pri volitvah v prihodnjem letu, glasovalo proti njim.

V KLAVNIŠKEM OKRAJU VLADA MIR.

Chicago, Ill. — Iz klavniškega okraja so bile umaknane policijske in miliciarske straže in strajkajoči delavci so se vrnili v najlepšem redu na delo. Unijski delavci ne poznajo plemenskega sovraštva, ker se zavedajo, da privatni interes enak izkoriščajo zamorske in belopoltno delavce.

POLOM KOLČAKOVE KAMPANJE; IZPRAZNITEV OMSKA JE BLIZO.

Zavezniška intervencija v Sibiriji je poneorečila; oaristi so se umaknili 800 milj.

V WASHINGTONU RAZPRAVLJAJO O NOVIH NAKLEPIH.

Washington, 12. avg. — Poročila, ki so danes prišla v Washington kažejo, da je polom Kolčakove kampanje neizogiben. Kolčakove čete so zadnjih par tednov napdale nazaj 200 milj in od tistega časa, odkar so boljševiki v ofenzivi, so se umaknili 800 milj. Sovjetske čete se bližajo Omsku, glavnemu mestu Kolčakove "vseruske" vlade in izpraznitev mesta se izvrači vsak čas.

Tukaj si razlagajo katastrofo Kolčakove armade, da zavezniški niso bili v stanju poslati vsega potrebnega materiala v toliki meri in pravčasno, kakor je bilo treba. Na drugi strani je sovjetska republika vrgla proti Kolčaku močno armado, ki že tri mesece neprestano prodira v Sibirijo. Admiral Kolčak je bil sam na fronti, da bi s svojo navzočnostjo in osebnim povečevanjem preprečil poraze, a ni se mu posrečilo. Kolčakova vlada se zdaj pripravila na izpraznitev Omska; preselili se hoče v Irkutsk, ki je oddaljen 900 milj vzhodno od Omska.

Ameriški uradniki, ki so natančno sledili dogodkom na sibirski fronti zadnje mesece in ki žele, da intervencija v Sibiriji ne bi bila brez uspeha, izjavljajo, da je treba nekaj storiti, ako nočejo zavezniški v Ameriko vred doživeti blamaže. Nekaj se govori, da morda predsednik Wilson opozori kongres na možnost boljševiške okupacije Sibirije.

Wilson je na mirovni konferenci v Parizu pod pritiskom entente glasoval za podporo Kolčakove kampanje, toda dal je zavezniškom razumeti, da Amerika ne more dati nič več, kakor kar je že storila. Brez dovoljenja kongresa ni mogoče poslati večjega števila vojaštva niti vojaških potrebščin. Z drugimi besedami se to pravi, da mora ameriški kongres prej napovedati vojno sovjetski Rusiji, predno je možna kakšna večja akcija.

Ameriške čete, ki so bile poslane v Sibirijo — štejejo 9000 mož — sporazumno z drugimi zavezniškimi državami, niso na bojni fronti, temveč ves čas se nahajajo v bližini Vladivostoka, kjer stražijo del sibirske železnice; čete niso ostale na vzhodnem obrežju, temveč so se pridružile Kolčakovim prostovoljcem na fronti. Položaj na Angleškem je pa danes tak, da na pojačanja britiške armade v Sibiriji še misliti ni, pač pa bodo še tiste čete odklopane domov.

Kaj bodo storili zavezniški vpričo sedanje situacije, je problematično. Japonska je seveda pripravljena na ofenzivo v večji meri, toda zavezniški ne bi radi dovolili, da se Japonci utrdijo v Sibiriji, ker to bi škodilo njihovim interesom.

London, 12. avg. — Brežična depeša iz Moskve poroča, da so sovjetske čete na vzhodni fronti ujele 8000 mož.

London, 12. avg. — Iz Varšave poročajo, da so Poljaki izvojevali več zmag na boljševiški fronti v Minsku.

OVRŽENA LAŽ.

Yuma, Ariz. — Tukaj se je raznesla vest, da so mehiki vojniki streljali na ameriške letalce blizu Andrade v Niži Kaliforniji. Ta vest je popolnoma iz trte izvita in na nji ni najmanjše resnice.

RUMUNCI ZASEDAJO ZAPADNO OGRSKO.

Rumunske čete v Budapešti divjajo na prvi pruski način in v Parizu so sklenili, da lahko divjajo še nekaj časa.

REAKCIJA NA OGRSKEM JE UTRDILA LENINOVO STALIŠČE.

London, 12. avg. — Iz Pariza poročajo, da je vrhovni svet mirovne konference sklenil preklicati blokado Ogrske. Obenem javljajo z Dunaja, da rumunske čete prodirajo na zapadno stran Ogrske z namenom, da "iztrebijo gotova boljševiška gnezda".

Pariz, 12. avg. — Vrhovni svet do sinoči še ni prejel odgovora od rumunske vlade na svojo protestno noto z dne 6. avgusta. Kolikor je bilo mogoče izvedeti, je vrhovni svet predlagal svoje stališče napram Rumunski in ne bo več zahleval, da Rumunci zapuste Budapešto — saj nekaj časa že ne. Zavezniški so prejeli informacije, da nova nasadnjaška vlada, kateri načeluje Habsburčan, ni na posebno trdnih nogah in bati se je ponovne revolucije, ako bi Rumunski še zdaj izpraznili Ogrsko.

Dalje se je izvedelo, da je vrhovni svet sklenil pričeti z oboroženo intervencijo proti Belu Kunu že 11. julija, toda 17. julija je bil sklep ovržen, ker je general Bliss, ameriški delegat nasprotoval intervenciji. Proti koncu julija je bil položaj za zavezniške še tako slab, da so hoteli stopiti v pogajanja s sovjetsko vlado. Toda to se pa tepele Rumunski obratili in govorili: Kunova četa na vzhodnem bregu Tise nakar so naglo okupirali Budapešto.

Budapešta, 9. avg. — Položaj na Ogrskem je obupen. Rumunci, ki so gospodarji v Budapešti, vladajo z železno pestjo. V mestu ni nobenega življenja; vse delo in trgovina počiva. Rumunci so ustavili železniški obrat s tem, da so razstrelili tir. Živeži ni. Otroci umirajo lakote. Američani bi radi poslali živila z Dunaja, ali Rumunci imajo posebno blokado okrog mesta. Obljubili so sicer, da bodo dovolili živila v mesto, ampak ljudje ne morejo živeti od obljub.

Rumunci postopajo z ogrskim prebivalstvom prav po prusko. Menda so se naučili tega od Prusov ob času okupacije Bukareste. Umori in ropi se dogajajo pri bellem dnevu na ulicah. Rumunski vojniki ubijajo asakogar za prazen nič nakar slečejo mrlja in brenajo golo truplo v cestni jarek. Rumunski častniki so na preiskavo zavezniške mislje priznali, da je bilo izvršenih enajst takih umorov, toda storili niso ničesar. Kaj delajo zavezniški?

Berlin, 12. avg. — Iz Moskve poročajo, da je Lenin podal izjavo, v kateri pravi, da padee komunistične vlade v Budapešti — kolikor je obžalovanja vreden — ne bo imel nobenega slabega vpliva na rusko sovjetsko republiko. Ruska delavska republika — pravi Lenin — je danes močnejša kot je bila kdaj poprej in takšna tudi ostane. Dalje apelira Lenin na vse tiste sloje, ki še dvomijo o pravi mednarodni politiki entente, da naj vržejo luskinge z oči in da pravi namen entente je, vpostavi nazaj propadle monarhije v centralni Evropi, kar so dovolj jasno pokazali na Ogrskem. In kakor je entente poklicala iz groba v življenje reakcije na Ogrskem, ravno tako bi postavila Romanovce nazaj na ruski tron, ako bi mogla.

Tako izjavlja Lenin. Poročilo dostavlja, da komunistično časopisje v Moskvi se raduje nad dejstvom, da so zavezniški vendar enkrat pokazali pravo barvo in da ne bodo mogli več slepiti ljudstev, predvsem gotovih ruskih elementov, da ne oponirajo zmernim socialističnim vladam, pač le "boljševiškim". S svojo akcijo

ANGLEŠKO DELAVSTVO PRED NOVO STAVKO.

Delavska trozveza pripravlja generalni štrajk za socializiranje industrij.

STAVKOVNO GIBANJE V NEMOČJI.

London, 12. avg. — "Daily Express" danes poroča, da se pripravljajo nov delavski isbruh, ako vlada zavrže podržavljenje rudnikov. Vse strokovno-unijske delavske organizacije na Angleškem so solidarne v zahtevi, da se nacionalizirajo rudniki, železnice in parniki.

Delavska trozveza (rudarji, železničarji in transportni delavci) bo najbrž apelirala na kongres strokovnih unij v izrednem zasedanju, da odredi generalno stavko po vsej Angliji za izklonjenje socializiranja, odpravo konskripcije in odpoklicanje vojaških čet iz Rusije.

Ministrski predsednik Lloyd George je obljubil, da poda izjavo v imenu vlade glede na podržavljenje rudnikov in industrijalno situacijo sploh dne 21. avgusta.

Amsterdam, 12. avg. — Nemški železničarji v Frankfurtu, Casseelu, Erfurtu in Magdeburgu so organizirali "srednjemško železničarsko unijo" in pripravljajo se za generalni štrajk 1. septembra t. l., da prisilijo vlado na socializiranje železnice.

KONFLIKT MED FRANCOZI IN AMERIČANI.

Pariz, 12. avg. — Danes se je izvedelo, da ameriški general Bandholtz ni potoval s ostalimi člani zavezniške mislje, katero je mirovna konferenca pooblastila, da odide v Budapešto ob času, ko je padla sovjetska vlada. Bandholtz zastopa Združene države v imenovani misli. Francija je dala mislji na razpolago posebnih vlak za pot v Budapešto in v zadnjem trenutku, ko je imel vlak odriinti, je bil general Bandholtz obvečen, da "zanj ni prostora" na vlakcu. Američani so pa spregledali ta "incident" in najeli svoj vlak, ki je prehitel francoskega in bili so v Budapešti prej kakor mislja.

Francozi so zelo razarjeni zaradi stališča Američanov, ki so zahtevali, da morajo Rumunci takoj zapustiti Budapešto; iz tega vzroka delajo Francozi ovire ameriški diplomaciji v Evropi, kjer je morejo.

Američani se zavedajo, da so v tem oziru osamljeni in slabi, pa na tihem požirajo insulte in ponižanje ter skušajo na vse načine izravnati nasprotja. Ameriški mirovni delegatje nočejo razpravljati o Bandholtzevi aferi, ker vedo, da je diplomatično zelo delikatna. V želji, da naj nekaj dosežejo na mirovni konferenci, so Američani pripravljali prezreti vsa polena, ki jim lete pod noge.

GENERALNA RUDARSKA STAVKA V KANSASU.

Pittsburgh, Kans., 12. avg. — John L. Lewis, predsednik United Mine Workers of America, je sankcioniral generalno stavko rudarjev v Kansasu in Misouriju.

TEŽKA KAZEN ZA PROFITARJE.

Washington, 12. avg. — V poslanskih zbornici je bila danes predložena predloga, ki določa za profitarje \$10,000 globe ali pet let ječe.

VERME.

Chicago in okolica: V sredo jasno in hladno. Zapadni vetrovi.

na Ogrskem so pokazali, da njihov cilj je vpostaviti povsod monarho-kapitalistične vlade.

POTOP.

Zgodovinski roman

Spisal H. Sienkiewicz. Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje)

Kokosinski stopi pred njo pogumnejše nego prvokrat in reče:

"Jasno velmožna gospodična logarica! Na poti v Upito se drzno tukaj zglasiti, da vam pademo k nogam ter prosimo vaše pomoči. Radi bi imeli nekaj smodnika. Zaukažite tudi jasna gospodična, služabnikom, da zasedejo konje ter odrinejo z nami. Napasti hočemo Upito ter puščati kri tem potepuhom."

"Čudim se," odvrne Bilevičeva, "da greste gospodje v Upito, ker mi je znano, da vam je Kmitica ukazal misliti sedeti v Ljubliu in čakati njegovih naročil. Kako to, da ga kot podložniki ne uogate?"

Vitez se mračno pogleda po teh besedah. Kokosinski pa si pogladi s široko dlanjo plešasto glavo.

"O-o!" reče on, "kako ste strogi!... Vi govorite z nami kakor s hlapeci gospoda Kmitica. Res je, da smo mu obljubili ostati tam, toda danes je že četrti dan in našega gospoda Andreja še ni. Slutimo torej, da se mu je pripetila kaka nepriključnost, iz katere mu pomagajo lahko naše sablje."

"Kmitiči ni šel v boj, marveč samo kaznovat razražalce, kar bi se utegnilo pripetiti tudi vam, ako postopate proti njegovi volji. Vi bi bili pač zmožni povzročiti tam ravs in kava."

"Težavno nam je pričakati se z vami. Prosimo vas samo smodnika in ljudi."

"Niti smodnika niti ljudi ne dam, ali čujete?"

"Kaj, ali prav čujem?" odvrne Kokosinski. "Vi, gospodična, ne daste smodnika? Vam je žal za ljudi, katerih potrebujemo, da rešimo Andreja Kmitiča?"

"Edino zlo, kar ga more zadeti, je vaša družba."

Po teh besedah jame švigati iz dekličjih oči ogenj. Ponosno dvigne glavo in stopi nekoliko korakov naprej k razražalcem; oni pa se jamejo umikati.

"Izdajice!" reče jim, "vi ga liki peklenski zapeljujete v greh! Toda poznam vas, znana mi je vaša razuzdanost, vaše vedenje. Pravica vas preganja, ljudje se odvrtaajo od vas, a na koga pada sramota? Na njega — o ta radi vas, capini in ničvredneži!"

"Za Boga, tovariše!" zakliče Kokosinski. "Kaj pomeni to? Ali se nam samo sanja?"

Bilevičeva stopi še za korak naprej ter pokaze z roko vrata.

"Proč od tukaj!" reče jim.

Vsi obledeli. Nikdo si ne drzne odgovoriti besede, samo iz oči jim jame švigati zlobni ogenj. Toda čez kratko jih prevzame strah. Saj se nahaja sedaj tudi ta hiša pod pokroviteljstvom gospoda Kmitiča in ta drzna gospodična je njegova zaročenka. Močje so torej požirali jezo, ona je pa stala pred njimi z iskrenimi očmi in kasala jim s prstom vrata.

"Ako je tako," reče naposled Kokosinski besno, "ako nas tako sprejemate, pa nam res ne preostaja drugega, nego... pokloniti se gospodinjici... zahvaliti se ji za sprejem... in oditi."

Pri teh besedah so prikloni nalašč do tal; za njim so se priklanjali tudi tovariši in odhajali drug za drugim. Ko se vrata za poslednjim zapro, pada Alenka, težko dihaajoča, vsa utrujena na naslonjač, ker ni imela toliko moči, kolikor srčnosti.

Na hodniku se zopet zbero okrog konj na posvetovanje, toda nikdo ni hotel prvi izpregovoriti.

"Nu, kaj sedaj, dragi bratje?" reče naposled Kokosinski.

"Kaj?"

"Ali tam je dobro?"

"Ali je dobro tebi?"

"Ej! Ko bi ne bilo Kmitiča!" zakliče Rančeki ter krčevito stisne pest, "pa bi se poigrali po svoji žegi s to gospodično!"

"Idi ter zaeni s Kmitičem!" zavili Rekut.

"Postavi se mu po robu!"

Live Rančekega se pokrjuje kakor tigrova koža marogami.

"Postavim se po robu ne samo njemu, marveč tudi tebi, ako hočeš!"

"Torej dobro," odvrne Rekut.

Oha pograbitva za sablje, toda velikanski Kulvič-Hipocentavrij stopi med nju.

"S to le pestjo," reče potesraje svojo ogromno pest, "razbijem hučo onemu, ki izvlače prvi sabljo."

Po teh besedah pogleda enega pa drugega, kakor da bi nemo vpraševal: kateri hoče prvi začeti. Nasprotnika se hipoma pomirita.

"Kulviče hla prav!" reče Kokosinski. "Sedaj potrebujemo bolj, nego kdaj, stoge. Jaz vam svetujem, da gremo takoj h Kmitiču; če se onadva poprej snideta, pa nas ona očrni, da bo kaj. Sreča, da ni nihče od nas zavrečal nad njo, dasiravno so mene močno srbele roke in jezik... Pojdimo h Kmitiču! Če nas že ona hoče dati v žolto, jo raje mi poprej ožehiamo. Bog ne daj, da bi nas zapodili. Takoj napravijo na nas lov kakor na volkove."

"To je stranska stvar!" odvrne Rančeki. "Ni se nam ne zgrdi. Sedaj je vojna. Ali se potihom malo ljudi okrog brez strehe in kruha? Naberemo si pomagajev, potem pa naj le pridejo preganjaleci. Daj roko, Rekut, odpustim ti!"

"Česa bi ti odsekal?" zavili Rekut, "toda kaj je, da se pogodiva. Sedaj smo vsi v eni ki zidregi."

"Zapoditi take junake, kakor smo mi!" zavili vnovič Kokosinski.

"Zlasti mene, v čegar žilah se pretaka sena torská kri," dodá Rančeki.

"Nas vrte junake!"

"Zasluzne viteze!"
"Nu, v noge me je jelo zebsti," reče Kulvič. "Kaj stojimo kakor berači pred hišo. Tu ne dobimo niti pogretega pivca. Zasedimo konje in odjezdimo. Družino bo treba poslati domu; kaj hoče tam brez smodnika in orožja? Pojdemo sami!"

"V Upito!"
"K našemu vrlému tovarišu Andreju! Njemu se pritožimo."

"Da bi ga le srečali!"
"Na konje, tovariši, na konje!"

Zasedejo konje in odjezdijo počasi skozi vrata. Rančeki, v čegar srcu se je še kuhala jeza, se vrne k vratom in zapreti s pestjo proti grajščini.

"Ej, krvi, krvi!" zakliče.

"Naj se le s Kmitičem spreta," reče Kokosinski, "pridemo pa semkaj kečaj še s kreslino gobo."

"Lahko mogoče."
"Bog nam pomagaj!" dodá Uhlík.

"Poganska hči! Vsteka kuščarica!..."
Tako preklinjajoč in vjeđajoč se na gospodično, so dospeli v gozd. Komaj so imeli za seboj prva drevesa, zavihra tolpa vran nad njihovi glavami. Zend začne takoj presunljivo krockati in na tisoče glasov mu je odgovarjalo v višavi. Tolpa je letela tako nizko, da so se jeli celo konji plašiti od šuma perutne.

"Uthini!" zakriči Rančeki na Zendo. "Ne kliči nesreče! Vrane krockajo nad nami kakor nad mrhovino..."

Drugi so se pa smejali, in Zend je krockal dalje. Vrane so se spuščale čimdalje nižje. Bedaki niso znali niti uganiti, da jim prorokujejo nesrečo.

Za gozdom se jim prikažejo Volmontovci. Naši jezdeci zdirjajo akokoma tjekaj, ker so bili valed mraza že vsi otrpneli. Do Upite je bilo še daleč. Skozi vas jezdijo počasneje. Na široki cesti je bilo vse polno ljudi kakor navedno ob nedeljah. Butrimi in Butrimovke so se vračali peš in na saneh iz Mitrunova, z božje poti. Plemstvo je zrló za temi neznanimi jezdecí, in premišljalo, kdo da morajo biti. Mlade plemenitašnje so že silile o samopaknosti v Ljubliu, o teh slavnih javnograšnikih, katere je bil pripeljal Kmitič; radi tega so jih ogledovale še bolj radovedno.

Oni pa so jezdihi ponosno in se glasno razgovarjali med seboj.

"Poglejte, gospodje," reče Kokosinski, "kako vzrastli ljudje so tukaj; eden je večji od drugega. Vsak gleda kakor zuber."

"Ako bi ne bili takáni, bi jih lahko smatrali za preproste kmete," omeni Rekut.

"Oglejte si njihove sabljice!" omeni Rančeki. "Rad bi se poskusil s katerim!"

Po teh besedah se jame boriti z golo roko.

"Lahko si privoščiš to veselje," omeni Rekut. "Ž njimi ni treba mnogo šale."

"Jaz bi se pa raje poskusil s temi dekletí," reče nakrat Zend.

"Sveče so, ne dekleta!" zakliče navdušeno Rekut.

"Kaj praviš sveče? — Jelke so. A usta imajo, kakor bi jih naslikal."

"Pri pogledu na takéna krasotice, je težko mirno sedeti v sedlu."

Po takih pogovorih so odjezdili iz vasi ter poglali konje v dir. Čez pol ure dosepejo do kréme, v sredi med Mitrunami in Volmontovci. Pri krémi je stalo nekoliko sanij in osedlanih konj.

"Napjimo se žganjice, kajti mrazilo je," reče Kokosinski.

"Bravo!" odgovorijo vsi enoglasno.

Po teh besedah stopijo s konj, katere privežejo k stebrom in odidejo v veliko in temno sobano. Tu najdejo mnogo ljudi. Plemstvo, sedeč na klopih ali pa stoječ v gruclah, je popivalo pogreto pivo. Bili so večinoma sami Butrimi orjaške rasti, nuračni in malobesedni, da ni bilo skoro siličati najmanjšega tručca. Obledeni so bili v sive suknje iz domače tkanine, podáite z ovčjimi kožami. Opasani so bili z usnjatimi pasovi, pri katerih so visele sablje v črnih nožnicah. Radi te enoličnosti so bili podobni vojakom. Bili so večinoma že postarani ljudje, pa tudi mladiči do dvajsetih let. Kar je bilo drugih moških, so vsi odrinili v Rosno.

Ko so zagledali orjanske viteze, so so umaknili nekoliko od točajnika ter jih jeli opazovati. Okusna vojaška opravila je bila po godu temu bojevitemu plemstvu. Semterje je zaspeetal kdo: "T-le so iz Ljubliča!" — "Da, tovariši gospoda Kmitiča!" bil je odgovor.

Vitezí so pili žganjico, toda topel napoj, pomešan s stregjo, katerega je pilo plemstvo, jel jih je kmalu mamiti s svojo vonjavo. Prvi ga je zavohal Kokosinski in si ga naročil. Na to sedejo za mizo ter jamejo piti in gledati po navzočih v sobi, otirajoč si oči, ker je bilo temno. Okna so bila zasuta s snegom, a poleg nizke peč, v kateri je plapolal plamen, je stalo več ljudi in se gredo.

Ko je pijšča jela siliti vitezom v glave, so postajali dobre volje. Zend jame krockati kakor vrana, da so val obrnili nanj svoje oči.

Vitezí so se smejali, ali tudi plemstvo se je radovedno približevalo, zlasti mladi, krepki fantini; širokopleči in debelega obraza. Pred pečo nabajajoče se osebe se jamejo ozirati po sobi. Rekut je prvi zapazil, da sede tam ženske.

Zend zapre oči in krocka dalje. Nakrat vtihne in začujejo navzoči nedolgo potem glas zajca, katerega je bil pograbil pes. Zajec je evitil čimdalje slabše in tišje, na to uporno zavekal in utihnil za vedno. Butrimi so gledali osupnjeni drug drugega, dasiravno je bil Zend še utihnil. Tako izborno je znal Zend posnemati živalke glasove.

"Poglejte," oglasí se nakrat Rekut, "senice sede poleg peči!"

"Resnica!" odvrne Kokosinski in si zaslanja oči z roko.

"Pa še mnogo jih je!" ponovi Uhlík. "Toda v sobi je tako temno, da ne vidimo ničesar."

"Radoveden sem, kaj delajo tam!"

"Mogoče so prišle na ples!"

"Počakajte, poprašim jih," odvrne Kokosinski.

Driska

Je polna potolbe, ki izhaja iz raznih vzrokov. Mnogokrat ima svoje vzroke valed zbiranja nezdravega sadja ali zelenjave. V vsakem slučaju je to znak nezdrave, ki je bolesta in ne prijetna. Ustavite jo. Rabite

Severa's Diarrhoea Remedy

Severovo Zdravilo zoper drisko. Njegov vrednost je preskušena v zdraviljeno drisko, colico, polstnih potolb, zločestih krčev in raznih drugih bolečin. Dobro je za otroke in odrasle. Cena 20c in 50c. Prodaja v vsob lekarnah. Odložite imitacije.

DR. KOLER SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najslavnejši slovenski zdravnik. Specializiran je v zdravljenju driske, colice, polstnih potolb, zločestih krčev in raznih drugih bolečin. Dobro je za otroke in odrasle. Cena 20c in 50c. Prodaja v vsob lekarnah. Odložite imitacije.

POZOR! POZOR!

Ištel je novi obširni cenik Domačih Zeliščnih Zdravil (preporočeni po šupniku Knappu)

Polje vsakega zdravila je na kratko razloženo, za kaj in pri kateri bolezni je rabiti.

Tu cenik bo vodnik k vašemu zdravju.

Pišite ponj še danes. Pošljem ga brezplačno.

MATH. PEZDIR,

Box 772, City Hall Sta. NEW YORK, N. Y.

LAXCARIN

Ispravna zmes za zaprtico, slabo prebavo, obilne nerednosti, bolna jetra in proti vsem nevarnostim v črevih. Laxcarin je kristalica. Vzorec ne stane ničesar. Pošljite 10c za poštnino in zavijanje. Šest zavojev stane pet dolarjev in 24c davok. En zavoj stane en dolar in 4c za davok. Se prodava le pri Laxal Medicines Company, — Laxal Building No. 5, P. O. Box 963, Pittsburgh, Pa.

V NAJEM SE ODDA

izvratno obratujoči hotel,

z opake sezidano postojpjo, 34 sob, velika obednica, kuhinja in čakalna soba. Tekoča voda, plin in električna razsvetljava v vsaki sobi. Da se v najem za tri leta (lease). Lastnik odda valed drugih poslov. Niska cena \$4,000.00. Vsak kdor putuje v ali iz West Virginije primorogrove se mora vstopiti čez hotel v Huntingtonu. Hotel je ravno nasproti postaja C. & O. John Gyeongross, Washington Hotel, Huntington, W. Va.

Posiljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovenako, Hrvatako, Dalmacijo in Istro.

Nadalje pošljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Romunsko. Jamčimo za vas poslani denar, enako kot pred vojno, da bo hitro in točno izplačan.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Naznanilo in priporočilo.

Tem potom naznanjam slovenski javnosti v Ameriki, da sem odprl v New Yorku svojo agencijsko pisarno za

PAROBRODNE LISTKE (SIFKARTE) IN ZA DRUGE, V TA DELOKROG SPADAJOČE POSLE.

Ob tej priliki se vsem rojakom, brez razlike, kar najtoplje priporočam! Vsi postli bodo pod mojim osebnim vodstvom in zafo vsakomur zagotavljam najboljšo postrežbo.

Ako nameravate potovali v stari kraj, ali, ako imate kake druge opravke s stariim krajem, ali, ako rabite kako pojasnilo v tej ali oni zadevi, obrnite se nanje in jaz bom skušal po svojih najboljših močeh ustreči vam.

Moje geslo je: TOČNA IN POŠTENA POSTREŽBA ZA VSAKOGAR.

Priporočujoč se še enkrat ostajam vam udani

LEO ZAKRAJŠEK,

70 — 9th Avenue, New York, N. Y.

VABILO NA VRTNO VESELICO ALI PIKNIK

katero priredi

SLOVENSKI DRAMATIČNI KLUB V CONEMAUGH, PA.

dne 17. avgusta 1919 na Park Hill, Pa.

SPORED:

1. Začetek točno ob 1 uri popoldan.
2. Dirka, deklet za šopek cvetlic.
3. Dirka, mladincev za bokso cigar.
4. Šaljiva pošta.
5. Sotori s vsakovrstnimi sledilnicami kakor v "Ribnici na sajmu".

Uljudno vabimo vse slavno občinstvo žemlje iz Conemaugh in vse bližnje okolice, da se mnogoštevilno veselo te zabave v prosti naravi. Za hladno pijačo in okusni prigrizek bo skrbel veselilni odbor.

Vstopnina za moške 25c. Dame so proste vstopnine.

OPOMBA: Vsak kdor kupi vstopnico naj isto hrani, kar na vsaki vstopnici je številka za katero bo eden dobil krasno pro.

Va na zabavo! K obilni vdelebi vabi

ODBOR!

POTREBUJEMO

Delavce za ciglarstvo. Potrebujemo delavce za vlivanje, viganje, in navadne delavce za samokolnico. Delavci zaslužijo \$4.50 do \$5.00 na šest urno delo sicer imajo priliko zaslužiti še več. Imamo sami svoje mestce s 6 sobnimi stanovanji; vsako poslopje ima tekočo vodo in kopalnico, plin in električno razsvetlavo in pripravo za gorkoto. Odajo se v najem po \$7.00 do \$12.00 na mesec. Tu so raznovrstne cerkve in šole in dobra pitna voda. Kadar pridete sem, pažite, da boste vprašali v pravi opekarni ker sti še dve drugi opekarni. Za pojasnila pišite na:

Labor Department, MOUNT UNION, Refractories Company, Mount Union, Pa.

MOŠKI IN ŽENSKE

Ne napravite napake, kaj si ne preskrbite najstarejšega, najpoštenjšega, najkvalitetnejšega in najboljšega zdravilnika v začetku. Dr. Mullin ima 20 let iskuznje v zdraviljenju tisočev in tisočev bolnikov, bolnih na najrazličnejše načine. Valed tega je postal najbolj neodvisen zdravnik, pri katerem se lahko zagotovo za svojo bolezen. Brez skrbi boste dobili pri njem najbolj temeljito zdraviljenje in velike rešilne pomoči za vsi davok.

Brezplačna zdravilnika preklapa potom stroja. Govori raj materni jezik.

Uradno od 9. do 5. V nedeljo od 10. do 2.

Dr. B. F. MULLIN, Specialist

411—4th Ave., 2nd Floor, PITTSBURGH, PA. Nasproti glavni pošti.

ČENA KRONAM VEDNO PADA.

Sedaj je mogoče pošlati denar v staro domovino in sicer na Slovensko v kronah, v kraje zasodene po Italijanih pa v lirah.

Sedanje cene so s poštnino vrede:

100 kron	\$ 4.00	1,000 kron	\$ 39.50
300 kron	12.00	5,000 kron	155.00
500 kron	19.25	10,000 kron	370.00

Potuje se tudi lahko v staro domovino, toda parniki so prenapolnjeni; tisoč ljudi čaka na prostor, a parnikov je še sedaj le kaj malo, zato je boljše, da vsakdo malo potrpi, da se razmere zboljšajo.

Za pojasnila pišite na:

FRANK BAKER, 32 Orchard St., New York, N. Y.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v klepanju n. pr. (Julija 30-19) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem časopisom potekla naročnina. Ponovite jo pravilno, če se vam ne ustavi list.

ZAVEZNIKI, "ZAŠČITNIKI DEMOKRACIJE".

Poročila iz vseh evropskih virov vztrajajo in se vjemajo, da so imeli zavezniški svoje prste pri preobrtu na Ogrskem. Mirovna konferenca je po bliskovito priznala novo vlado, kateri načeljuje habsburški nadvojvoda Jožef. Na Dunaju, v Berlinu in Pragi gledajo demokratične vlade z opravičenim strahom na najnovejšo komedijo, ki se odigrava v Budapešti. V Pragi se vprašujejo: Kaj če bi bil to začetek nove zavezniške politike, ki vodi po ovinku nazaj v dobo monarhistične reakcije?

Dosti je še nejasnega pri tej stvari. Ententa je naslovila nekaj protestnih not na Rumunijo zaradi okupacije Budapešte in plenitve na Ogrskem; Bukarešt ne odgovarja na te note, kakor da ve, da se mu ni treba nič bati. Postopanje Rumunije je zagonetno. Kaj se skriva zadaj? Ali ne kažejo razna znamenja, da ententa bolj potrebuje Rumunsko, kakor pa Rumunska entento?

Značilen je v tem oziru odstavek v poročilu znanega ameriškega korespondenta P. S. Mowrerja v Parizu, ki se glasi:

"Zavezniška evropska politika je v večjem delu umerjena po francoski kontinentalni politiki, kajti priznana je, kakor je rekel Wilson, da je Francija prednja straža evropske civilizacije. Francija deluje, da se razvije močna Poljska in močna Rumunija, ki bi tvorili zagozdo med Rusijo in Nemčijo. Omenjeni dve državi sta prva obrambna črta Francije, dočim so Čehoslovakija, Jugoslavija in Grška druga obrambna črta. Ako Rumunija obrne ententi hrbet in se pridruži rusko-nemški zvezi, tedaj pade prva črta Francije."

Mowrer je dober opazovalec diplomatskih spekulacij v Parizu in njegove besede so vredne upoštevanja. Ali se ne strinja to s sedanjo akcijo na Ogrskem? Rumunija se zaveda, da je del "prve črte" in zato brez skrbi ropsa na Ogrskem in podira republiko. Na Poljskem je morala rezignirati Pilsudskijeva socialistična vlada na komando iz Pariza, kajti tudi Poljska je del "prve črte". Na Češkem je socialistični kabinet še milostno dovoljen, dokler ni v nevarnosti "druga črta".

Zavezniški imperialisti igrajo hazardno igro. Dobro je, da so hitro pokazali pravo barvo. Ljudstvo smatra tako postopanje, da hočejo izkoristiti nove republike kot svoje vazalke in poljubno spreminjati ondotne vlade, dokler ne dobe nazadnjakov, ki jim bodo ponižno hlapčevali in kolektali dividende od kapitala in obresti od dolgov. Ali je to tista svoboda in demokracija, o kateri je bilo toliko krika in vika, ko so Nemci prodirali proti Parizu? vprašuje ljudstvo, ki zasleduje sedanje dogodke na Ogrskem.

Kdo bo plačal preiskave? — V Washingtonu so dvignili precej hrupa zaradi draginje in hrup je našel odmeve v tisočih mestih. Preiskave se bodo vršile, preiskave, preiskave, preiskave in še preiskave. Preiskali bodo, kdo je povzročil draginjo in kdo navija cene živlom. Godi se, kakor v starih časih pred vojno. Za vsako in še tako očitno stvar, kateri je otrok lahko videl do dna, je bila preiskava, ki je trajala mesece in mesece; preiskava je bila končana, poročilo prečitano in objavljeno (ali pa ne, kakor je že kazalo) in — vse je navadno ostalo pri starem.

Vse preiskave, tožbe, protesti, rohnenje in hrup ne pripravi volka, da ne bi žrl ovac, dokler jih lahko ujame; morda za nekaj časa, toda volk ostane volk in profitar bo profitar — dokler ostane sistem, ki dovoljuje profitar.

Končno so tudi preiskave in procesi proti profitarjem zelo dragi. Kdo jih bo plačal? Mar ne ljudstvo, ki plačuje vse? Ljudstvo plačuje za žakelj, ki ga drži bandit profitar, meče v žakelj, ki je brez dna in plačati mora vse stroške za armado advokatov in biričev, ki lovijo bandita, ki se jim vedno izmuzne.

Svoboda in demokracija! — Imenovali bo Habsburžana vladarjem Ogrske in ogrsko vprašanje je zdaj rešeno! Treba je še, da postavijo Karla nazaj na avstrijski prestol in kajzerja na tron v Berlinu — in gloriozna kampanja za demokracijo in svobodo malih narodov se lahko slovesno zaključijo! Kdor še spi, si zdaj lahko zmane oči in spregleda.

WILSON JE SKLICAL DELAVSKO KONFERENCO.

Mednarodni delavski sestanek na temelju mirovne pogodbe se otvori v Washingtonu 29. oktobra.

AMERIKA BO MORDA BREZ DELEGATOV.

Washington, 12. avg. — Predsednik Wilson je sklical mednarodno delavsko konferenco na temelju delavskega čarterja v mirovni pogodbi. Konferenca se vrši v Washingtonu 29. oktobra t. l. Senat, ki je s posebno resolucijo pooblastil predsednika, da skliče konferenco, je določil, da predsednik ne sme imenovati ameriških delegatov toliko časa, dokler ne bo ratificirana mirovna pogodba v senatu. Ako torej pogodba ne bo ratificirana do 29. oktobra, se bo konferenca vršila brez ameriških zastopnikov.

Vse povabljene države bodo poslale po štiri delegate. Nemčija in ostale centralne države ter države, ki niso povabljene za vstop v ligo narodov, ne bodo zastopane.

Na dnevnem redu konferenca bodo predvsem sledeče štiri glavne točke:

1. Splošna uvedba osemurnega delavnika.
2. Svetovna brezposelnost.
3. Zavarovanje ženskega dela v industrijah.

Department za delo bo aranžiral vse potrebno za konferenco.

VELIKI DELAVSKI NEMIRI NA JAPONSKEM.

Stavke po vsej državi; 24.000 mu-
nicijskih delavcev zahteva
povišanje plače.

MIKADOVA VLADA JE V SKRBEH.

Tokijo, Japonska. — Socialni nepokoj se je naselil tudi na Japonskem. Delavstvo se je prišlo puniti proti obstoječim razmeram in zahteva izboljšanja. Odstop, ki zastopa 24.000 delavcev v mu-
nicijskih tovarnah, je predložil 9. t. m. vladi zahtevo, da jim mora povzrati mezdo od 25 do 50 odstotkov; ako plača ne bo povzrati, tedaj bodo delavci zastavkali.

7. julija so bili izgredi pred vsajškimi arzenali v Tokiju. Okrog 4000 delavcev je zapuščalo arzenal, toda ne v odrejeni vrsti, kakor je zapovedano. Straže so valed tega zaprle vrata in niso pustile delavce na prosto. Delavci so pa razbili vrata in znuaj je zavrel boj z žandarji. Okrog 15 oseb je bilo ranjenih.

Razbiranje dalavskega nepokoja v vladnih tovarnah je prišlo skrbeti japonsko vlado. Dasi-
ravno še ni bilo večjih izgredov, priznavajo oblastniki, da je položaj danes slabši, kakor je bil lani, ko so izbruhili znani "riževi izgredi" po vsej državi. Stavke se množe in delavci so pričeli organizirati unije ne oziraje za na zakon, ki prepoveduje delavske organizacije na Japonskem. Vladni organi seveda pripisujejo ves nepokoj delu "boljševičskih agitatorjev", katerih prihaja vedno več iz Sibirije po njihovem mnenju. Treznejši političarji pa upozarjajo vlado na veliko izkoriščanje delavcev po domačih kapitalistih in apelirajo, da se delavcem dovoli njihove organizacije.

"Kri Korejcev naj pride na zaveznike!"

Pariz — "Kri 19 milijonov Korejcev naj pride na zaveznike, ako mirovna konferenca ne prisili Japonske, da podeli neodvisnost Koreji."

Tako je dejal pred par dnevi Hun-Sak-Kim, načelnik korejske delegacije, ki je obiskala Pariz in apelirala na mirovno konferenco, da jo zaslisi, toda nihče se ne zmeni za korejske delegate.

"Japonska ne sme niti ne more pojaponiti korejskega ljudstva", je rekel Hun-Sak-Kim. "Japonska ima dve poti in tretje ni: Koreji mora dati neodvisnost ali pa pobiti vse Korejce. Če bo Japonski dovoljeno, da obdrži Korejo, tedaj se bo nadaljeval boj za življenje in smrt toliko časa, dokler ne bo uničen ves korejski narod — in kri tega nara-

da se bo držala zaveznikov. Koreja je imela veliko zaupanje v predsednika Wilsona, toda njeno upanje je splavalo po vodi, ko je Wilson dovolil Japonski pograbi-
ti kitajsko deželo Santung. Mi ne verjamo, da Wilson zastopa mnenje in sentiment ameriškega ljudstva, kajti Amerika je vedno simpatizirala z nami. Ker nismo našli pravice pri zastopnikih zavezniških držav in Amerike, se zdaj obračamo na ljudstva teh držav da nas podpirajo v našem težkem boju za svobodo. Vemo, da so pred nami velike težkoče. Vplivno časopisje v zavezniških državah je popolnoma ignoriralo naš boj; to se je zgodilo pod vplivom japonske vlade. Japonska pripoveduje svetu, da je zelo liberalna s Korejci, v resnici pa namerava izvesti absolutno gospodstvo na Korejskem. To je njen prvi korak v imperialističnem osvajanju vzhodne Azije. Enaka usoda čaka Santung. Koreja je Japonec ključ za osvojitve Mandžurije nakar se bo vršilo sistematično osvajanje Kitajske. Ako se Japonski puste svobodne roke, bo organizirala na vzhodu mogočno cesarstvo, bolj despotsko in avtokratsko, kot je kdaj bilo nemško cesarstvo.

Vsa Koreja je danes zavita v absolutno temo. Svet ne ve nič, kaj se godi tamkaj, da se namreč gode največje grozovitosti pod solnecem. Vse vesti, kar jih uide iz Koreje, dokazujejo, da se že od 1. marca 1919 dogajajo v Koreji barbarstva nad ljudstvom, ki prekašajo vse zločine, kar so jih kdaj izvršili oziroma katerih so bili obdolženi Prusi."

Moštvo potapljače "Bremen" se je vrnilo domov.

Berlin. — "Vossische Zeitung" javlja, da se je te dni vrnilo iz Anglije moštvo trgovske podmarnice "Bremen", ki je bila pred tremi leti izgubljena, ko je odšla na podmorsko pot proti Ameriki. Moštvo pripoveduje, da so jih smeli Angleži zaprte na osamljenem kraju, da niso mogli z nikomur govoriti ves čas ujetništva in vsa tri leta niso nič znali, kaj se godi na bojišču in drugod po svetu.

Železnice na Saksonskem bodo demokratizirane.

Berlin. — Iz Draždanov poročajo, da se je saksonska vlada sporazumela z železničarji za načrt, po katerem bodo železnice demokratizirane. Krajevni sveti železničarjev s centralnim svetom v Draždanah bodo z vladnimi sveti vred tvorili železniško upravo.

Portugalaka ima novega predsednika.

Lisabona. — Zadnji četrtak je portugalski parlament izvolil novega predsednika republike. Izvoljen je bil dr. Antonio Jose d' Almeida z večino 133 glasov.

Stavka mornarjev v Avstraliji.

Melbourne, Avstralija. — Splošna stavka avstralskih mornarjev se nadaljuje vzle prizadevanju meddržavne konference strokovnih unij, ki posredujejo med mornarji in vlado za konec stavke. Predsednik mornarske unije je 7. t. m. predložil zahtevo, da mora vlada izpustiti tajnika mornarjev, ki je zaprt na obtožbo, da je on izvalil štrajk.

Zračna ladja, ki je imela leteti v južno Afriko, je ponesrečila.

London. — Zračna ladja "Felixstowe Fury", ki je imela v torek poleteti na 6000 milj dolgo pot v Capetown na skrajnem koncu južne Afrike, je v ponedeljek padla iz precejšnje višine na psovkuševalnem poletu blizu Felixstowe. Operator brezličnega brzojava na ladji se je ubil.

Kitajski parlament je končal vojno s Nemčijo.

Peking, Kitajska. — Parlament je 8. t. m. sprejel resolucijo, v kateri izjavlja, da je vojna med Kitajsko in Nemčijo formalno končana. Predsednik kitajske republike je pooblaščen, da obelodani tozadevno proklamacijo.

ZAROTA V MEHIKI ODKRITA.

El Paso, Tex. — V Čivavi so odkrili zaroto proti mehiški vladi. V zaroto so bili zapleteni vojski in vojaški poveljniki, ki so se hoteli pridružiti banditu Villi. Najbrž jim je navihani bandit obljubil zlate gradove, da jih spravi v svoj tabor. Zarotnike so zaprli in revolte je bilo konec, še preden je pričela.

JUGOSLOVANSKO REPUBLICANSKO ZORUŽENJE.

Izvrševalni odbor:

August Aučin, Mary Aučin, Juraj Bošnjak, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Ebin Kristan, Juraj Kukovac, Tomo Lacković, Chas. Mistaković, Matt Pogorelec, Janko N. Rogelj, Wm. Russ, Nikola Stakić, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Nadporni Odbor:

Ivan Krešič, J. Kvartič, Joško Oven.

Financijski Odbor:

Filip Godina, J. Kukovac, A. J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Tiskovni Odbor:

Ebin Kristan, Frank Kerže, C. Mistaković, Jože Zavertnik.

Glavni urad:

A. J. Terbovec, glavni tajnik; A. H. Skubic, pomo. tajnik; Filip Godina, blagajnik.

Centralni Odbor:

F. Aleš, J. A. Ambrožič, L. Benedik, P. Berger, Josipina Birtič, F. Bostić, V. Cainkar, F. Černe, Tomislav Čiček, F. Dolinar, Jos. Durn, J. Ermenc, J. Eržen, A. Flander, J. Frank, J. Fritz, J. Fiere, F. Gorenc, M. Gorinšek, J. Goršek, F. Gottlicher, J. Govčkar, F. Jakša, Jos. Jovan, J. J. Judnich, M. Jurkas, J. Kralj, S. Kralj, Emily R. Koenig, J. Koblar, F. Kochavaz, A. Kozlič, J. Kozlič, L. Krašnja, A. Križmančič, J. Kunstelj, A. Lipič, L. Lotrič, J. Matičič, M. Mentony, I. Molek, T. Motz, J. Oblak, L. Pečenko, J. Peterzel, M. Potnik, F. Rataj, J. Rácz, A. Slabe, J. Sečkar, F. Sepič, A. H. Skubic, L. Šterle, A. Sulc, J. Terček, J. Terčelj, L. Truger, M. Verbovec, A. Vidrič, Chas. Wessel, F. Zeitz, Chas. Zibert, A. Zornik, F. Zvanut.

Glasilo:

Prosveta, Enakopravost, Glas Naroda.

K. S. R. Z. pridruženo in pripravljeno centralizirano podporno organizacije: Slovenska Narodna Podporna Jednota (približno 18.000 članov); Jugoslovanska Katoliška Jednota (približno 8.000 članov); Slovenska Delavska Podporna Zveza s Dr. By. Barbara (približno 6.000 članov); Slovenska Svobodomiselná Podporna Zveza (nad 5.000 članov); Jugoslovanska Podporna Zveza Slova (približno 3.000 članov).

Vsa pisma in denarne prispevke naj se pošiljajo na sledeči naslov: ANTON J. TERBOVEC, 2657-3441 W. 26th St., CHICAGO, ILL.

III. KONVENCIJA JUGOSLOVANSKEGA REPUBLICANSKEGA ZDRUŽENJA.

(Iz urada Tiskovnega Odsaka J. R. Z.)

III. konvencija Jugoslovanskega Republičanskega Zdrženja je pred durni. V kratkem nam bo mogoče objaviti dan konvencije, sicer naj pa to nikogar ne ovira pri pripravih za konvencijo. Čim preje sazna glavni urad JRZ za imena in število delegatov, tim bolj. Zato na delo organizacije, volite svoje delegate in obvestite nemudoma glavni urad o vaših sklepih.

Da se je zbralo mesto Cleveland za kraj tretje konvencije, je našlo po vsej Ameriki povoljen odmev. Ne samo dejstvo, da je Cleveland največja slovenska naselbina v Ameriki ampak je prav tako v neposredni bližini ostalim velikim naselbinam v Ohio, kakor v Pennsylvaniji, Rojakom v Michiganu, Wisconsinu in Minnesoti bi ne mogli boljše ustredi s katerikoli drugim krajem, ker se vsi strinjajo za Cleveland, Ohio.

V vseh naših bojih se je pokazala naselbina Cleveland, da stoji trdno kakor skala in odbija vse napade naših nasprotnikov a sijajnim uspehom. Prav tako bo isto najboljša rešitev ekonomičnega vprašanja za našo konvencijo, ker z vsako drugo naselbino bi bila konvencija JRZ, v zvezi s toliko večjimi stroški.

Glavna naloga III. konvencije JRZ, bo, da se izdela program bodoče republike Jugoslavije. Treba nam je rešitve socialnega, gospodarskega in političnega vprašanja. Narod v vseh krajih kakor je vsem jasno, se nahaja v položaju, da ga more rešiti gotove smrti le rešitev teh treh vsehvalnih vprašanj. Politično so Jugoslovani razkosani tako, da ni mogoče orisati njih položaja, pravcati kaon brez primere. Frakcijski boji so odvzeli zadnje upanje mogoče rešitve političnega vprašanja. Gospodarsko stojimo Jugoslovani na robu propada in pod današnjo vlado jim je smrt zagotovljena. Vladajoča struja v Jugoslaviji nima časa za pravično reševanje zadev naroda, ker vsa njena energija je povečana borbi za svoj obstoj. Iz govorov narodnih predstavnikov je jasno razvidno, kako gospodarstvo se vodi v novorojeni državi, jasno razvidno, da so na krmilu ljudje, ki se skušajo samo okoristiti na račun kaosa.

Edina rešitev je mogoča v federativni obliki nove države in v demokratiziranju vseh teh vprašanj.

Težka je naloga tretje konvencije JRZ, in treba je, da se posveti vse naše moči, da se doseže to, kar je naša naloga in dolžnost napraviti narodu v starem kraju. Kakor celota nam je treba, da stopimo pred staro domovino in ji izročimo načrt po katerem je mogoča rešitev stradanege, izčrpanega naroda.

Prepričani smo, da se vse organizacije zavedajo navedenih dejstev, in da bodo storile vse kar je v njih močeh, da bo udeležba na tretji konvenciji kar največja. Debatirajte na sejah o položajih, preudarite mogoče rešitve, tako da bo voljenim delegatom lažje zastopati želje in mnenja svojih organizacij.

Imena in število delegatov naj se nemudoma pošlje na glavni urad, ki bo poslal organizacijam za delegate potrebne poverilnice, brez katerih bo vstop na konvencijo nemogoč.

Izvrševalni odbor J. R. Z.

Anton J. Terbovec, glavni tajnik.

III. KONVENCIJA J. R. Z. IN PROGRAM REPUBLIKE JUGOSLAVIJE.

V Jugoslaviji vlada kaos — kaos brez primere. In take bodo razmere, dokler ne pride na krmilo vlada, ki bo voljena po narodu samemu. Država je bankrotna, njeni dolгови bodo presegali njeno naravno bogastvo — kje in kakšno bo bodočnost? Jeli naša današnja vlada podvela kake korake, da se ublaži današnji položaj? Skoraj neverjetno, da se je to zgodilo, ako sklepamo po govorih v državnem predstavništvu. Nekaj gnilega, a vlada prikriva, neče, da bi mi tu v Ameriki znali za resnico. Kaj so njeni nameni, kaj so njeni cilji? Niso li narodi v dvajsetem stoletju upravičeni do upogleda v knjige? Jeli edina naša dolžnost, da plačamo in molčimo?

Prepričani smo, da rabi današnja administracija milijone in milijone, da krije svoje stroške, da krije stroške za vzdrževanje svojih vojakov na Ogrskem, svojih žandarjev po Sloveniji in Hrvaški, da utepajo v glavo monarhizem in učijo podjarmljene demokracije pod kraljem.

Pri tem pa strada milijone nedoraslih otrok, na stotine jih umira in umira dan za dnevom, ker nimajo zadostne prehrane, ker nimajo ljudje primernih stanovanj — vladi je pa glavna skrbi, da podpira imperialistične aspiracije na Ogrskem — priznava Koldaka in še celo podpira vlado, ki je pravkar skušala zatreti Jugoslovane v prah — vlado nadvojvoda Jožefa na Ogrskem.

Kje si vlada Jugoslovancov — kje si in kaj so tvoji cilji!!!!

Treba bo plačati ogromne obresti državnega dolga in kje se bodo vzele vse te ogromne svote? Bodo li tuji kapitalisti zasedli Jugoslavo, zasedli v nje svoje krepilje in imenali, kar je še krvi v še itak onemoglem narodu? Večina vseh dvajset ministrov, ki so pravkar resignirali, ni storilo koraka, da se izdela program, ki bi omogočil pot iz tega kaosa. Bili so to pač ljudje, katerim bi narod ne poveril takega dela. Ako v najkrajšem času ne pride do rešitve vseh teh vsehvalnih vprašanj, bo morda prepozno. Deležo bodo preplavili taji elementi, katerih sužnji bodo domačini Jugoslovani.

Treba je, da se izdela ustava Jugoslavije — nova in demokratska — treba je, da ostane naravno bogastvo brez izjeme last celotnega naroda — treba je, da se veliko drugih precej krepkih sprememb v programu Jugoslavije, v prvi vrsti treba je volje naroda.

Tretja konvencija J. R. Z., edina pravomočna predstavica naroda Jugoslovanov v Zedinjenih državah, bo izdelala program, ki naj naj Jugoslovane smrti, ki jim preti od vseh strani.

Zato apeliramo na vse naše organizacije, da naj nemudoma volijo delegate ter pošljejo njih imena na glavni urad, da jim pošlje isti poverilnice, brez katerih bo vstop na konvencijo nemogoč.

Kakor že vsem znano, se bo vršila konvencija v mestu Clevelandu, Ohio, v mesecu septembru; dan še ni znan, pač pa bo obvestila vse organizacije eksekutiva pravočasno, glavno je, da volite delegate in debarirate na sejah o vsem mogočem, kar bi pomoglo do pravične rešitve našega notranjega problema.

Na delo torej — ne ustrašite se polen, — narod v domovini upira oči v nas v Ameriki, ki imamo svobodo govora, — bodite potolaženi po zavesti, da je bodočnost NAŠA!

TISKOVNI ODSEK J. R. Z.
Anton J. Terbovec, gl. tajnik.

DOHODNINSKI DAVEK.

Tisoče naših rojakov je plačalo dohodninski davek (Income Tax), ne da bi rabili istega plačati. Že parkrat smo v naših listih opozorili rojake, da se tozadevno obrnejo na glavni urad J. R. Z., ki jim bo pomagal dobiti nazaj plačani dohodninski davek. Mnogo rojakov se je zglasilo, toda menimo, da je veliko takih, ki niso videli našega obvestila. Zato današnji opomin.

Če ste plačali dohodninski davek in če ste oženjeni in imate ženo in otroke tukaj, ali v starem kraju in vaš zaslužek ni presegal \$2000 na leto, ste opravičeni do povračila.

Ravno tako ako ste samaki in če mislite, da vam so zaračunili neprimeren davek, ste opravičeni do gotovega povračila.

V vsakem slučaju pa se obrnite za podrobnosti na spodaj dani naslov in glavni urad J. R. Z. vam bo z veseljem in brezplačno pomagal dobiti povračilo preveč plačanega dohodninskega davka. Pišite na:

A. J. TERBOVEC, tajnik,
3637-3641 W. 26th St., Chicago, Ill.

ZA SIROTE V STAREM KRAJU.

Glasom sklepa springfieldске konvencije S. N. P. J. je glavni odbor na svoji letni seji dovolil \$1,000.00 za sirote v Sloveniji. Deželna vlada za Slovenijo prosi ameriške Slovence za denarno pomoč za ostrote otroke. Kakor smo že videli, je glavni odbor razposlal na vsa društva S. N. P. J. peticeje in nabiralne pole za pobiranje prostovoljnih prispevkov. To je vse hvale vredno delo dobrodelne in podporne organizacije in upati je, da bodo sledile temu koraku tudi ostale slovenske podporne organizacije.

Osiroteli otroci slovenskih starišev živijo v brigah polnih nesnag in golazni; revčki so rasturani, lačni in bolehlji. Potrebujemo zdravih stanovanj, dobre hrane in obleke, postrežbe in zdravil. V Sloveniji vlada danes kaos, denarnih sredstev ni, zato se vlada, oddelek za socialno skrb obrne na nas ameriških Slovencev, da pošljemo dobre ameriške tolarje, s katerimi bo vlada postavila dobra stanovanja in preskrbela hrano, obleko, zdravila in postrežbo za slovenske sirote — najnedolžnejše žrtve te svetovne vojne.

Rojaki, slovenske matere, ne pozabite teh malčev, usmilit se jih — so naša kri, naš bodoči narod!

FINANČNO POROČILO J. R. Z. ZA MESEC JUNIJ IN JULIJ 1919.
(Finančni odsek J. R. Z.)

MESEC UNIJ:	
Frank Grille, Jenny Lind, Ark.	\$ 6.25
Bud. Pleterski, Reading, Pa.	69.50
Fr. Milavec, Black Diamond, Wash.	1.00
Okrajna organizacija, Hermitia, Pa.	24.75
Društvo Sluga St. 1, 1782, Milwaukee, Wis.	50.00
J. Mihelič, Tomboy Mine, Colo.	5.00
Joe Setina, Oregon City, Ore.	3.10
L. Krašna, Conemaugh, Pa.	10.00
Fr. Traar, Pullman, Ill.	6.00
Joe. Cebular, Forest City, Pa.	4.00
Fred Arzanski, Peru, Ill.	5.00
Frank Špehar, Reading, Pa.	24.00
Mike Selan, Sublet, Wyo.	5.50
Jack Istenič, E. Palestine, Ohio	5.90
J. Volkar, Virden, Ill.	1.50
Frank Krmelj, Springfield, Ill.	10.85
M. Fagelj, Murray, Utah	4.50
John Blakšič, Aurora, Ill.	4.25
Fr. Kramer, Farrell, Pa.	1.00
Butler Paper Co., Chicago, Ill.	1.15
Skupaj	\$242.96
MESEC JULIJ:	
John Blakšič, Aurora, Ill.	\$ 6.00
Jack Šmuc, Dintz, Wyo.	55.00
A. Kristan, Klein, Mont.	32.00
Mike Selan, Sublet, Wyo.	21.75
P. Kokalj, DeKalb, Ill.	.55
P. Aifrar, Chicago, Ill.	.50
A. Zornik, Hermitia, Pa.	14.25
J. Langerholc, West Newton, Pa.	1.00
Fr. Traar, Pullman, Ill.	14.85
J. Krains, Milwaukee, Wis.	.50
T. Osedek, Thomas, W. Va.	.60
F. Haynes, Cleveland, Ohio	10.00
J. Ponikvar, Great Falls, Mont.	.54
D. Verant, Aliquippa, Pa.	1.25
Joe Setina, Oregon City, Ore.	.50
L. Lotrič, Chicago, Ill.	.45
S. Luzar, Silver Springs, N. Y.	2.75
J. B. Mihelič, E. Helena, Mont.	1.00
L. Grebelnak, Harrisburg, Pa.	1.00
Fr. Ermošnik, Frontenac, Kans.	6.00
Anton Šular, Grant, Kans.	1.00
Skupna slovenska družba v Detroitu	245.22
F. Lepar, Trompsald, Minn.	5.00
F. Grille, Jenny Lind, Ark.	3.70
Fr. Sajovic, Muddy, Ill.	4.50
R. Paulič, Matheraville, Ill.	.25
Joe. Hodnik, Grafton, Cal.	.70
L. Krašna, Conemaugh, Pa.	10.00
Jack Istenič, E. Palestine, Ohio	5.65
Maks Pustovrh, Imperial, Pa.	1.00
Anton Zornik, Hermitia, Pa.	125.00
Martin Jadalič, Waukegan, Ill.	9.00
Fr. Zvanut, St. Louis, Mo.	4.50
John Teran, Ely, Minn.	9.45
Frank Krmelj, Springfield, Ill.	4.00
M. Kos, Bridgeport, Ohio	3.00
F. Lipar, Woodrow, Minn.	1.15
F. Fricen, Pittsburgh, Pa.	.20
L. Podotnik, Lusk, Pa.	.10
J. Cebular, Forest City, Pa.	6.50
Fr. Koren, Milwaukee, Wis.	.44
Skupaj	\$1471

PROKLAMACIJA AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE GLEDE PLEMENSKIH BOJEV V CHICAGU.

Nadaljevanje s 1. strani.

Pravnanje, toda vstopa jim niso dovolili.

"Vi ste se tukaj zbrali, da pričnete z delom in da ustavite plemenski boj. Mi smo v bojni črti, da skušamo odvrniti plemenske boje. Tukaj smo, da vam razložimo edino pot, po kateri se lahko ustavimo," je rekel Johnstone.

Zastopnik tvrde Armour Co. je pa rekel: "Vi niste povabilje ni."

"Povejte generalu Dickinsonu, da ga želimo videti," je rekel Johnstone.

Čakali so do enajstih. Imeli so sestanek s sveznim sodnikom Alschulerjem ob pol dvanajstih, ki je izbran razsodnikom v zadevah klavniških delavcev. Sporočili so, da ne morejo dati čakati. Mesto generala Dickinsona je prišel iz sobe policijski podnačelnik Aleock. Bil je tako iznenaden, kar sta mu povedala Johnstone in

Kikulski, da ju je odvedel na posvetovanje.

Dovolili so jim podati njih izjavo, nikakor jim pa ni bilo dovoljeno posvetovati se z njimi o položaju.

Odšli so z besedami: "Možje, ki so odgovorni za plemenske nemire, sede okoli te mize."

Povedali so dogodke, kot so navedeni tukaj, temu so pa dodali: "Delali smo noč in dan, da smo bili kos položaju. Plemenskih bojev niso ustavili vaši vojaški, vaši policijski, ampak ustavili so jih organizirani delavci in delavke iz klavnice.

"Tem dalje so trajali, toliko težje je bilo brzdanje. Petdnevni plemenski boj je vznemiril nekatere naše belopoltno delavce, pa tudi podžgal, da ne vemo, koliko časa nas bodo še poslušali.

"Ali mi nekaj vemo. Unijski delavci ne bodo delali, če bodo nanje namerjene strojne puške. Oni ne bodo delali pod ostrino bajonetov. Če izvršite, kar nameravate tukaj storiti, tedaj ne bomo mi odgovorni za prelito kri. Odgovorni boste vi.

"Ti ljudje bodo na ubijališču v klavniceh, v rokah bodo imeli sekirice in nože. In znajo jih rabiti. Strojne puške ne bodo ustavile, kar se bo zgodilo, dokler ne pokose belopoltni in zamorskih delavcev. Vi ste znoreli, če poskušate kaj takega."

Po teh besedah sta Johnstone in Kikulski povedala edino pot, po kateri se da razvozlati problem. Rekla sta:

"Postavite svoje delavce v unijsko delavnico. Vsi so preslabo plačani. Povišajte jim mezdo, da ne bodo mislili na plemenske boje, ki so podžgali njih čute. Postavite delavce nazaj na delo kot unijske može in žene in mi bomo gledali, da bomo za vas kos položaju. Potrebujemo ne bodete strojnih pušk in bajonetov. Če storite kaj drugega, tedaj bo krvoprelitje večje, ki sledi, kot tisto, ki se je zgodilo, mi pa ne bomo imeli moči, da ga preprečimo."

Mesarji in njih policijski in vojaški načelniki so odločili, da se ne bo brez diskusije — z naničjivimi pogledi. Se govoriti niso hoteli z njimi o tem predlogu.

Skrozi pet dni so govorili v problemih, ki so jih prinesli plemenski nemiri, in v tem času so začeli mariti pozvati ljudi na konferenco, ki so največ vedeli o njih. Govorili niso z dr. Hallom, pripoznanim voditeljem inteligentnih zamorcev. Posvetovali se niso s sodnikom Alschulerjem, ki so je posvetoval s klavniškimi delavci skozi več mesecev v vojnem času in zdaj. Pozvali niso odbornikov "Ameriške delavske federacije" in centrale klavniških delavcev, ne belopoltnikov, ne zamorcev.

In tako se tudi niso hoteli posvetovati omenjenega dne z Johnstoneom, Kikulskim in Murphyjem. Ali vseeno so trije unijski može dosegli dosti — in kakor pravijo, zarotniki so bili vznemirjeni, in to je povzročilo, da so odložili krvavi dan, ki so ga imeli v načrtu kot vrhunec zarote.

Organizirano delavstvo čita te dogodke pravilno. Zaveda se, kaj nameravajo mesarji izvršiti. Delavstvo se posluži te prilike, da pove mir ljubčim in postavnim pokoravajočim možem in ženam v Chicagu, kje je po okoliščinah najti rešitev tega vprašanja. Mesarji naj prenehajo bojevati se proti delavstvu in s svojo zločinsko kampanjo, pri kateri izgrajujejo belopoltniže proti zamorcem in zamorce proti belopoltnikom, da lahko izkoriščejo delavce obeh plemen.

Organizirano delavstvo ima še več kot tole povedati Chicagu. Ti krvavi plemenski boji so strašna reč, toda so le del situacije, v kateri se danes nahaja dežela. Po vsi deželi kujejo organizirani delodajalci zarote s tistim zaničljivim nespoštovanjem do pravic svobodnih mož in žen kot mesarji, da zrušijo delavske organizacije, in njih protititirano časopisje jim pomaga.

V Chicagu in okoli Chicaga vidimo to v obratih Crana in Harvester Co., v Argu, v Blue Islandu, kjer so delavci ravno teh mesarjev na stavlki, ker prejemajo po 22 centov mezde na uro. V Chicagu vihti bič korček malopridnih stavbinskih podjetnikov nad drugimi podjetniki, ki hočejo pošteno ravnati s svojimi uslužbenci, kontrolirajo stavbinski material in ga zadržajo nazaj, ker jim ti pošteni delodajalci nečejo pomagati razbiti organiziranega delav-

stva.

Ali ti ljudje ne morejo razumeti, kaj se godi v mislih in arcih delavcev, ali pa hočejo izbiti iz delavcev njihovo novo žejo po kelihu življenja. Rezultat je povod enak. Izbiro imajo dvojno. Ali obravnavajo z delavci, ali pa ostanejo pri svojih akcijah in podžgo drhalski instinkt, ki nas vse požre.

Eksekutivni odbor "Čikanske delavske federacije"
John Fitzpatrick, predsednik.
E. N. Noekels, tajnik.

Sedaj lahko naročite list "Prosveto" svojem v stari domovini. List za stari kraj stane za celo leto \$7.00, za pol leta pa \$3.50.

POSOUJEMO DENAR

na prvo vključbo do 75% vrednosti, 1% na mesečna izplačila, ali regularno po 6% interes.

DAN L. PARSONS
First Nat'l Bldg., Johnstown, Pa.
(Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku na Stephen Zabriza, Park Hill, Pa.)

Stalno delo za premogarje

se dobi pri premogoravih družbe Youghioghny Coal & Coke Co. v Dawson, Pa., blizu Conneltsville, Pa. Premog je 52 do 60 paleov visok. Ni delavskih neredov. Plačamo po unijski testvici. Dobra streha, ni vode ne plina. Naši može stalno delajo. Rabijo so odprte svetilke. Skoro lahko rečemo, da je to ena od najboljših rogov v Pennsylvaniji. B. & O. and W. M. Railroads.

The Youghioghny Coal and Coke Co., Dawson, Penn.

Za nadaljša pojasnila obrnite se do Mr. A. Varady, Room 407, 2 Smithfield St., Pittsburgh, Pa.

CAS.

Edina slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vsa leta \$2.
Cna. 2711 S. Millard Ave Chicago, Ill.

Pošljamo denar v staro domovino

Sedaj po sledečih cenah:

100 kron za \$3.90 100 lir za \$12.00

Cene pogosto menjajo.

Pri večjih svotah pošljamo lahko nekoliko ceneje. Pošljamo potom banke, ki je ena najzanesljivejših in ima svoje podružnice po vsem svetu. Denar nam pošljite po poštnem ali ekspresnem Money Order. Takoj po prejemu denarja vam pošljemo potrebo in ako se naslovljenca ne najde, se vam denar povrne. Predno zaprete vaš denar nasmanim čifrutakim korporacijam, obrnite se na rojake, ki so vam poznani še leta in leta. — Zastopnik za vzhod je Joe Ambrošič, Box 351, Canonsburg, Pa., za zapad in osrednji zapad pa John Verderber v Chicagu. Tajnik: A. J. Terbovec. Naslov:

AMERICAN JUGOSLAV AGENCY,
2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Prodajam vožnje listke za potovanje v staro domovino, ter pošljamo denar v stari kraj. Jan pošljamo denar v stari kraj že nad 25 let in do sedaj ni še nikoli noben rojak zgrabil niti enega centa skozi moje pošiljanje in tudi jamčim, da sedaj ne bo.

100 kron za \$ 4.50
200 kron za 9.00
300 kron za 13.50
400 kron za 18.00
500 kron za 22.50
1000 kron za 44.00
2000 kron za 88.00

Rojaki, pazite, komu date v roke vaš težko prislužen denar!

JOSEPH SCHARABON CO.
314 Manhattan Bldg., Duluth, Minn.

Mrs. Marija Dukič.

R. F. D. 1, Box 41-A, BELLAIRE, OHIO.

Izkušena nad 16 let in z državnim dovoljenjem iz stare domovine in v Združenih državah potrjena BABICA se uljudno priporoča vsem Sloveskim in Hrvatskim ženam. Uljudna in točna pri porodih. Kadar potrebujete se oglašite pri nji.

"RANGE HARDWARE CO." v EVELETH, MINN.

Se uljudno priporoča vsem Slovescem oziroma Jugoslovanom v železnem okrožju, našo veliko železno trgovino, bogata z najmodernejših peči, vseh vrstnih in poljedelskih potrebščin. Predno kupite kje drugje pridite in se prepričajte pri nas. Vozimo blago na dom, govorimo slovenski. Točna postrežba vsem. — Range Hardware Co. (Prodajalna železnine) Eveleth, Minn.

NAROČNIKOM V POJASNILU

Za oglaševanje odgovorni je oglaševalci sami. Mi ne sprejmemo odgovornosti. Vsekakor kaj kupi iz oglašev in če mi včas naj sam sebi pripiše. Vsekakor odgovornost in posledice naj nosi vsek sam. Upravništvo listne

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjevo zdravilo uspešno rabijo s najvišjim uspehom. A to tudi redi pravega zdravnika, ker zaupnost izdelovalca nastopi popolna zanesljivost in sledenje edini zdravilni odjemalcev. Malo povikanje cen je sedajja potreba, da se obratni smeri vseh naših izdelkov. Znanli smo se dolgo časa drago in vseh številnih potrebščin naših, a novi vojni davki nam je spetli se sedaj steber in murtali smo cene nekoliko povišali. Vsek prijatelj Trinerjevih zdravil prinaša brez upogov, da v sedajjosti, če moramo veliko več plačevati za potrebščin, in tudi lekarji včas stivar vol, ni bilo mogoče drugaj v ožem priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih zdravil povračilo odjemalcom vso kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vno

torej ima tako zanesljivo in vseh med svetom, kar učim, ki bel agubi svoje stališče. Imad vseh bolnikov jih je devetdeset odstotkov povzročeni in splošnih v sleden. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vno odleti sledenje in odstrani in notranjinske drobovje vso nabrane nepotrebnosti in strupene snovi, ki so nekakšen brieg slotvarnih tvarin navirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so presti vankorone nepotrebnosti melanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter hranso koreto ručice vina. V zadevi zabasnosti, nepotrebnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabosti, kakor tudi v ledolnih neprilikah, ki rade nadlegujejo človeka ob spremembi letja ali redarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem nepopustljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

predno vselej v koren boleline, nato pa je slasti v dlanju prstima, ali ravnostno, nepravilno, lambo, strpinski glinčev in drugih, najhujših bolečin po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in vseh prijateljev zdravilo za navadne rube motnje. Posebno za impurane gub in moti letotake za čiščenje ran, impuracij in drugih kožnih otvoren. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEŠE NAGRADE SO DOKLA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH PARIŠKIH GOLD MEDAL-SAN FRANCISCO 1914, GRAND PRIZ-PANAMA 1915.

JOSEPH TRINER
Manufacturing Chemists
1333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS

IZ GLAVNEGA URADA.

RACUN med jednoto in društvi meseca Julija 1919.

Table with columns: Dr. števil., Dohodki, Izdatki. Lists financial data for various groups and individuals.

Table with columns: Dr. števil., Dohodki, Izdatki. Financial summary for John Verderbar, gl. tajnik.

RACUN MLADINSKEGA ODDELA

Table with columns: Dr. števil., Dohodki, Izdatki. Financial summary for the Youth League (Mladinskega Oddela).

Napako delavske brezbriznosti prav močno občutimo tudi pri slovenskih podporah organizacijah, ki so delavska last. Ameriški Slovencev smo z malo izjemo sami delavci, ki opravljamo najtežja in najnevarnejša dela in smo tako tudi najbolj izpostavljeni ponesrečbam in boleznim, proti katerim je potrebno, da smo zavarovani. In ker državnega zavarovanja še ni, do tega je vsekakor še daleč, zato so pametni in dalekovidni rojaki ustanovili podporne jednote, pri katerih smo zavarovani za slučaj bolezni, ponesrečenja in smrti. In slovenske podporne jednote so se izkazale kot najboljše podporne organizacije v Ameriki, posebno še Slovenska Narodna Podporna Jednota, ki je bila svojim članom vedno in povsod najzvestejša pomočnica. In upoštevajoč to dejstvo, bi bilo pričakovati, da ni več rojaka, ki ni bil član te organizacije, saj so ustanovili delavci v izključno korist delavcem, toda žal, mnogo jih je še, ki niso člani podporne organizacije. V očigled dejstva, da imamo krajevna društva skoraj v vsaki naselbini, se še zmeraj najde mnogo rojakov in rojakinj, ki še niso naši člani; najdejo se rojaki, ki se ne brigajo, kje se je mogoče najbolje zavarovati, in celo taki, brezbriznejši, ki niso sploh zavarovani nikjer. To je resnično, toda zelo obžalovanja vredno dejstvo. Človek, ki ve, da je izpostavljen nevarnosti in boleznim, pa se ne briga za podporno društva ter ne skrbi, kaj in kako bo z njegovimi dragimi v slučaju smrti, je pač slab in nezaželen član slovenske družbe. Ljudje, ki so brezbrizni z ozirom na podporno društva niso na škodo samo sebi in svojem, temveč tudi nam, ki smo organizirani v društvih, kajti oni postanejo navadno prej ali slej ljudsko breme katerega moramo pomagati nositi tudi mi, direktno ali indirektno, in radi njih brezbriznosti ne morejo naše organizacije napredovati in se razvijati, kakor bi se lahko, oziroma, kakor zaslužijo. Kakor smo že povedali, je brezbriznost ena največjih slovenskih napak, toda tej napaki se da od pomoči, posebno kar se tiče brezbriznosti z ozirom na podporne organizacije, in to — z agitacijo. Mi, ki smo že člani podpornih organizacij še tudi nismo izvršili vse svoje dolžnosti in se tudi ne smemo udati brezbriznosti v tem oziru, temveč delati in agitirati moramo naprej. Mi ne smemo trpeti, ne mirovati, dokler je še kdo, bi lahko postal naš član, pa še ni, kajti mi vemo, da to ni v škodo samo njemu, temveč tudi nam. Nas, ki poznamo potrebo in korist podporne organizacije je dolžnost, da te koristi in ugodnosti razložimo tudi drugim ter se trudimo, da pridobimo slehernega rojaka in rojakinjo za našo stvar in v naše vrste. S tem bomo naredili dobro delo njim, njih dragim in dobro delo za slovensko družbo, obenem pa bomo pomagali in koristili samim sebi, kajti čim več nas je v organizaciji, tem jačji smo in tem lažje postaja naša breme. Pojdimo torej na delo in agitirajmo za najboljše podporno organizacijo: Slovensko Narodno Podporno Jednoto. Povejmo rojakom in rojakinjam ugodnosti in prednosti, ki jih daje naša jednota. Povejmo, da naša jednota plačuje bolniško podporo točno in brez obzira, kako dolgo traja bolezen, in da dobivajo pri nas zopet podporo tudi isti, ki jim je podpora enkrat že potekla. Povejmo, da plačuje naša jednota za vsako operacijo in največjo odškodnino v slučaju pohabljenja, brez razlike, za koliko je član zavarovan, in daje sploh največje in najboljše ugodnosti za primerno majhne mesečne prispevke. Izredna naklada, ki nam jo je povzročila influenza in radi katere je bila agitacija zelo otežkočena, je sedaj popolnoma odpravljena, zato bratje in sestre, na delo. Stavimo dolžnost, ki jo imamo napram sebi in svojim bližnjim. Naprej za najboljšo slovensko podporno organizacijo, SNPJ! Vincent Cankar, predsednik SNPJ.

DOPISI.

Milwaukee, Wis. — Opozorjam člana društva "Sloga" št. 16, S. N. P. J. in slov. soc. kluba, da omenjeni društvi privedita skupen izlet dne 17. avgusta t. l. na jezero "Bosses Boy". Za vsakovrstno dobro postrebo bo skrbel veselilni odbor. Jedila naj vsak sam prinese s seboj. Ker so čisti dohodki namenjeni za otroste otroke in reveže sploh v starem kraju, se najljubšeje nabijo vsi rojaki, da se udeležijo tega izleta v največjem številu. Do imenovanega prostora ob "Bosses Boy" jezera se lahko pride s karo "Eustroy" in "Muskego", kateri vozita tam mimo. Ustavljata se te dve kari na Reed in National ulici. V slučaju, da vzamete pa karo Hurleston, se pa morate preseliti v St. Martin in vzeti prvomenovano karo. Opozorjam še enkrat rojake v tukajšnji naselbini, kakor tudi v bližnji okolici, da se udeležite te veselice v največjem številu ter s tem pokazate, da ste v resnici pripravljene pomagati ubogim otrokom v stari domovini, kateri umirajo v pomanjkanju in boleznih. Fr. Perko, tajnik. Sublet, Wyo. — Odkar smo dobili splošno prohibicijo, je postalo vse bolj mirno v deželi pelina. Sicer nam to ne škoduje dosti, v mnogih ozirih še koristi. Tukajšnja krajevna organizacija JRZ, sicer ne napreduje na pridobivanju novih članov, toda člani sami postajajo vedno bolj vneta za to prekernostno organizacijo, katere vodi uspešen boj napram vsem sovražnikom svobode zatiranega naroda. Sadovi te borbe so se že pokazali. Na peticije, katere smo poslali na senatorje in zastopnika v kongresu, smo dobili naslednji odgovor: June 3, 1919. My dear Mr. Remsh: I have the honor to acknowledge receipt of the petition signed by yourself and other members of your organization, appealing for justice to the Jugo-Slavs and desire to thank you for this expression. I desire to assure the members of your organization, through you, that I am in hearty sympathy with the sentiments expressed in this petition. I have watched the struggles of the Jugo-Slavs and followed developments with very great interest and have at all times been anxious and ready to aid, in every way, this splendid people. I do hope that, out of the tangle of world politics and intrigue, as a result of the ending of the World War, the Jugo-Slavs may finally fully realize their laudable ambition. With kind regards and best wishes, I am, Yours very truly, Frank W. Mondell. Na drugo peticijo, katero smo poslali s podpisami vred, nam odgovarja: June 16, 1919. Gentlemen: I have the honor to acknowledge your favor of June 10th, signed by yourself and many others, protesting against any action of the Peace Conference likely to work an injustice to the Jugo-Slavs, and assure you that the sentiments expressed therein meet my hearty approval. I have watched with very great interest the struggles, hopes and aspirations of these splendid peoples and think it would be a tragedy, indeed, if they are to be denied proper recognition. I have taken the liberty of handling your petition to senator Warren, who, as a member of the body whose approval must be secured before the United States becomes a party to the Treaty, is in position to voice and vote your sentiments. Thanking you for your communication and assuring you and those who signed with you of my best wishes and hearty support, I am, Your very truly, F. W. Mondell. Iz navedenih odgovorov se razvidi, da se ta kongresna popolnoma strinja z Jugo-Slovani in bo tudi storil, kar bo le v njegovi moči, da se isticim potom reši Jugo-Slovane od italijanskega spor. Kakor se razvidi iz časopisov, vsepovsod pritejajo krajevni in

okrožne organizacije JRZ, veseli se in pripravi pridruženje...

Ker je ves tisti dobiček namenjen za glavno blagajno JRZ...

Apeliram na rojake, da podpišejo JRZ, ker ta organizacija...

Chisholm, Minn. — Naslednje pismo sem dobil od senatorja...

I thank you for your petition relative to the controversy...

Yours very truly, Knute Nelson.

Upamo, da bomo imeli Slovenci uspeh, ker smo poslali toliko peticij na kongresnike in senatorje...

Johnstown, Pa. — Tukajšnje delavske razmere niso nikomur...

Tajnik okrožne organizacije JRZ št. I. brat Bartol Yerant...

Zapisnik konferenčne seje okrožne organizacije JRZ za zapadno Penna. vriče se 27. julija 1919 v Imperial, Pa.

Chicago, Ill. — Poročano je že bilo, da je izbruhnila splošna stavka...

Chicago, Ill. — Poročano je že bilo, da je izbruhnila splošna stavka...

Prva seja v ta namen se vrši dne 17. avgusta na Maxham, Pa.

Rojaki, apeliram na vas, udeležite se teh dveh sej v polnem številu, ker sta te dve seji velike važnosti za vsakogar.

La Salle, Ill. — Že od mnogih strani se je namigavalo, da tukajšnji "Slovenski narodni dom" ni...

lastnina naroda, ampak da je lastnina tukajšnje pivovarne...

Apeliram na rojake, da podpišejo JRZ, ker ta organizacija...

Rojake opozarjam na sejo JRZ, katere se vrši 17. avgusta t. l. v prostorih "Slovenskega narodnega doma"...

Zapisnik konferenčne seje okrožne organizacije JRZ za zapadno Penna. vriče se 27. julija 1919 v Imperial, Pa.

Chicago, Ill. — Poročano je že bilo, da je izbruhnila splošna stavka...

Chicago, Ill. — Poročano je že bilo, da je izbruhnila splošna stavka...

Prva seja v ta namen se vrši dne 17. avgusta na Maxham, Pa.

Rojaki, apeliram na vas, udeležite se teh dveh sej v polnem številu, ker sta te dve seji velike važnosti za vsakogar.

La Salle, Ill. — Že od mnogih strani se je namigavalo, da tukajšnji "Slovenski narodni dom" ni...

Brat Miklavčič apelira na navzoče zastopnike, da pričnejo z akcijo za pomoč sirotam in otrokom...

Val. Peternei, zapisnikar.

Hermine, Pa. — Opozarjam vse rojake v tukajšnji naselbini in bližnji okolici, da se vrši redna seja krajevne organizacije JRZ...

Rojaki, kateri imate le še kolikčak čuta do svojega naroda v stari domovini, ki mu želite srečnejšo bodočnost in boljše življenje...

Rojaki, delo je resno in naši rojaki v starem kraju pričakujejo pomoči od nas — moralne namreč — da si uredimo razmere...

Veliko je od nas odvisno, ameriških Slovencev, kaka bodočnost bo v stari domovini.

Ely, Minn. — Opozarjam člane krajevne organizacije JRZ za Ely in okolico, da se vrši izredna seja te organizacije 17. avgusta popoldnih v navadnih prostorih...

Chicago, Ill. — Poročano je že bilo, da je izbruhnila splošna stavka...

Chicago, Ill. — Poročano je že bilo, da je izbruhnila splošna stavka...

Prva seja v ta namen se vrši dne 17. avgusta na Maxham, Pa.

Rojaki, apeliram na vas, udeležite se teh dveh sej v polnem številu, ker sta te dve seji velike važnosti za vsakogar.

La Salle, Ill. — Že od mnogih strani se je namigavalo, da tukajšnji "Slovenski narodni dom" ni...

La Salle, Ill. — Že od mnogih strani se je namigavalo, da tukajšnji "Slovenski narodni dom" ni...

vali, ni mogoče pošteno preživeti sebe in družino. Ako bode te nadaljevali s svojim izdajalčkim delom...

Calumet, Mich. — Opozarjam člane društva Bratska Sloga, šte. 62 S. N. P. J., da se polnoštevilno udeležijo prihodnje mesečne seje...

Partnerja potrebujemo ali še želite tudi prodati, dobro idoči restavracija, delam dobro trgovino. Poslopje je na vogalu. Spalno sobe za 24 oseb, imam še drugo trgovino...

POSEBNO: Krasna rodovitna 60 akrov obsegajoča farma, blizu P. N. A. College, Cambridge Springs, Orchard, Fruit, Sugar Camp...

Liga narodov. Resnična liga narodov je bila ustanovljena davno še pred avtoritarno vojsko od onih, ki rabijo Trinerjevo Grenko Vino...

Ely, Minn. — Opozarjam člane krajevne organizacije JRZ za Ely in okolico, da se vrši izredna seja te organizacije 17. avgusta popoldnih v navadnih prostorih...

Chicago, Ill. — Poročano je že bilo, da je izbruhnila splošna stavka...

Chicago, Ill. — Poročano je že bilo, da je izbruhnila splošna stavka...

Prva seja v ta namen se vrši dne 17. avgusta na Maxham, Pa.

Rojaki, apeliram na vas, udeležite se teh dveh sej v polnem številu, ker sta te dve seji velike važnosti za vsakogar.

La Salle, Ill. — Že od mnogih strani se je namigavalo, da tukajšnji "Slovenski narodni dom" ni...

La Salle, Ill. — Že od mnogih strani se je namigavalo, da tukajšnji "Slovenski narodni dom" ni...

Proletarec je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati...

Harvardska mala \$2.50 na leto. \$1.50 za pol leta. Naslov: PROLETAREC 6638 W. 26th St. CHICAGO, ILLINOIS

M. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605 CHICAGO, ILL.

Edenile se vse mialne-cularno bolezi je Pain-Expeller nepovkoljiv. Po vsi lekarnah po \$3.00 ali pa pošlito na F. O. RICHTER & CO., 20-22 Broadway, New York

THE FIRST NATIONAL BANK CHISHOLM, MINN.

Velika in močna banka. Naš kapital je \$100.000.00 in naše premoženje je milijon in pol dolarjev.

POZOR! Rojakom, ki žele doma delati hmelovec, naznanimo, da naši zastopniki, pri katerih se dobe "Puritan Malt Extract" so: Za Hermine, Pa., Anton Zornik; Moon Run, Pa., Frank Maček; De Pue, Ill., Ignac Benkš, Gilbert, Minn., Leo Kukar; Springfield, Ill., John Underwood; Chicago, John Tomazič, 22 & Lincoln St.; Smithton, Pa., Jos. Radišek; Wiek Haven, Pa., Anto Radišek; Crested Butte, Colo., Matt Stajduhar; Cammonsburg, Jos. Ambrožič.

M. Mladič, J. Verderbar, Co., 2603 S. Lawndale av., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO 50 DELAVCEV. Pridite v Meadville, Pa. kjer vaši odraščeni otroci lahko dobe dobro delo plačo in manjši se pa lahko kaj priučijo. Dobre šole in primerno življensko stanje, dobro mesto za naselitev. Meadville Malleable Company, Meadville, Pa.

Kila umori 7000 ljudij na leto. Vredno tisto, česar vsi ne vedo. Vredno tisto, česar vsi ne vedo. Vredno tisto, česar vsi ne vedo.

VELIKI SLOVENSKE ANTIPEKTI TOLMAČ. Knjiga vsega poleg slov. angl. slovnice, slov. angl. razgovora in vsebinskega potpisila, vsebinskega potpisila, vsebinskega potpisila.

V. J. KUBELKA, 600 W. 140th St., New York, N. Y.

IZJAVA! Star pregovor pravi "Osel je oslu podoban": najprej ga vovnik pretepe potem ga pa malo pogladi in mu da jesti. Ravno ta primera je za onega, ki išče svojo čeno, katero je bilal (ji žugal) prav pošteno. Nad 14 dni je vladalo to nečloveško življenje; v zakonskem stanju nesloga in nesporazum in nekaj strahnega. Seveda ko se me ni mogel dovolj hitro znebiti je rekel ne čakaj, drugače te usmrtilo, to je lepa beseda katoliškega moša in očeta, ki se tako izraža. Njegovo željo sem mu vstrgala, vzela sem moja dva otročiča, ki sta me mlo prosila, da naj gremo pred, da nas "DADY" ne bo ustrelil. Šla sem pred od divjaškega očeta in katoliškega moša, ki ga je vsak dan več pod katoliškimi plaščem. Od človeka, ki se nikoli ni nič dobrega pogodil. Mislil si, da nobena žena ne bi bila živala toliko časa v takem položaju kot sem jaz, ker sem vse morala pretrpeti pri njemu, pri temu pristenemu katoličanu skozi sedem dolgih let, po nedolžnem. Sedaj me je še obdoli, da sem pobegnila a Fr. Klopčičem, ki se ne more niti ničesar ne ve o tem, da sem jaz pred od moša. Poleg tega pa še nekaj govori, da ga je hotel na nit obestiti. Je pač smešno, ko vendar Mr. Klopčič se nikdar v njegovem stanovanju ni bil in valed tega je v tem času popolnoma nedolžen. S tem obveščam vse rojake naj nikar ne varujejo. Izjavljam, da je omenjeni Mr. Klopčič prav brez vsakega stika pri mojem begu. Želim, da se mu vrne vsa čast v tem oziru katero sta mu hotela prizadati dotičnika, ki sta poslala izjavo v list. Mr. Klopčič, vas pa posilvom, da se oglašite kje sta in zahtevate od teh iskalnih obrekovalcev svoje zadoščanje. Da je to laž, kar sta napisala v javnost, izjavljam na tem mestu jaz sama, ter želim, da se ne posabite te laži s katerimi se je nastopilo proti poštenim ljudem in proti meni sami. Prišla sem s dobrim in častnim imenom in njegovo stanovanje nadejajoč se, da bodem lahko živel kot dobra žena do smrti. A mesto da bi složno živel je on sahaljal med hudobne ženske, katerih se laži bog ne manjka tu v Clintonki naselbini, učili so ga kako naj pokaže svoji ženi roge, mesto da bi živel s menoj kot zahteva pošteno zakonsko življenje. Jaz nisem one vrste žena, ki v resnici odide s svojim ljubimcem potem pa tliči v kakšnem kotu s njim prav tih in tajno, da jo ne zasadijo. Jaz sem odkritostna priča sem nasaj z otroci, ki so mi vsak čas priča, kot tudi drugi pošten ljudje, pri katerih sem bila in se lahko iskajem vsak čas.

Sicer je pa moje mnenje, ako je mož, res pravi mož ne bo nikoli s svojo čeno surovo postopal in se to na navadne besede drugih nevoljivcev in pohotneje. Seveda ako so mu pa več drugi hodebni hujšanci kot družina in čena, toda je logično edino le to, da mu vresnici čena lahko reče vsak čas "Good Bye" kakvalim pa še posebej onemu priljubljenemu in škodljivemu mojemu imenu ki se brez vsake potrebe vmešava v naše družinske razmere in pošilja take vesti v list "Prosveta", ko ima sam ravno dovolj tečaj polja doma "košek", kjer naj bi malo pometel pred svojim pragom, predno dela po nepotrebnem drugim sosedom sitnosti. Želim tudi, da pušti mene in mojo družino v miru, pregleda naj sam svoj račun. Enake svetujem vsem onim ki vtičajo svoj nos v moje družinske razmere, da nehajo s tem, drugače se bomo videli tam kjer sodnja določi red. Torej Nazdar! — zgubljena — pobegnena in sopot najdena žena, Antonija Prinaiker.

(Plačan oglas.)

ZENSKE

NE TRPITE. Tu se vam tudi lepa prilika. Ni vam treba trpeti nadeje, rabite slavnomani VIBURNUM COMPOUND kateri vam pomaga v vseh periodah in uravnava leto. Ako je samojeno valed prehlada ali preveč dela in truda, — Viburnum Compound vam pomaga. Na tisoče jih slavi to zdravilo. Pišite še danes. Šest zavojev stane devet dolarjev. Trije zavoji pet dolarjev in en zavoje stane dva dolarja, 8 centov davka pri vsakem zavoju. Se prodava edino pri LAXAL MEDICINES COMPANY, — 154 Canal Building, P. O. Box 963, Pittsburgh, Pa.

VELIKI SLOVENSKE ANTIPEKTI TOLMAČ. Knjiga vsega poleg slov. angl. slovnice, slov. angl. razgovora in vsebinskega potpisila, vsebinskega potpisila, vsebinskega potpisila.

V. J. KUBELKA, 600 W. 140th St., New York, N. Y.

Največja slov. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Repne in stenske ure, prstane in medaljone vseh slov. Jednot in Zvez, broške, sapenice, diamantne prstane in levalirje, verižice i. t. d.
POPRAVLJAMO: ure in druge sitnino po niski ceni.

Podružnica

COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plad, Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke mesečne odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago

Najnižje cene.

SRAJCE Velika zaloga

moških srajc \$1.00 do \$2.00
svilene srajce \$2.50 do \$5.00

Predno kaj kupite, oglejte si našo trgovino.

OBLEKE.

Izdelujemo možke obleke po meri in po najnovejšem kroju, vedno nizke cene pri nas.

V zalogi imamo tudi obleke za dečke najnovejše mode, trpežno blago.

Klobuki najnovejši črni, sivi, zeleni in rujavi, po \$3.00—\$3.50, \$4.00, \$4.50, \$5.00, \$5.50, \$6.50.

Belaj & Močnik 6205 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

POZORI!

JUGOSLOVANI V CHISHOLM-U IN DRUŽIH MESTIH MESABA RANGE.

S tem vam naznanjamo, da nam je zopet mogoče pošiljati denar v vse kraje Jugoslovanskih držav. Denar pošiljamo po najnižji ceni ter tudi jamčimo za vsako pošiljatev.

Dalje se toplo priporočamo za hranilne vloge od katerih plačamo po 3% obresti in vse druge bančne posle. Banka posluje pod strogim državnim nadzorstvom in vse vaše vloge so pri nas absolutno varne. Za vsa pojasnila pišite nam v slovenščini.

Točnost, varnost in postrežba je naše geslo.

MINERS STATE BANK,
CHISHOLM, MINN.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani se vam priporočamo, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v slatarki stroki kakor ure, verižice, prstane, plad, kakor tudi šenske ure, verižice, sapenice, ura, levalirje, uhane broške itd., da se vedno pred kakor drugje kupite obrnite na mene. Vam garantiram da boste naj bolj počešeni in v najnižji ceni.

V zalogi imamo tudi prstane, prstane, broške, leto itd. različnih Jednot in Zvez. Vsek kos robe je predno pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST.,

Chi. Sav. Bank Bldg. (Room 605) CHICAGO, ILLINOIS

Imam v zalogi nove kranjske in nemške harmonike, trivrtne, dvovertne, s ravnim obvalnim držajem, delane natančno po LUBANOVEM NACINU; kupujem in prodajam tudi stare in rabljene harmonike, kakoršnekoli izdelka, kakor tudi nove mehove, kovčage itd.

ALOIS SKULJ,

323 Epsilon Place.

BROOKLYN, N. Y.

POTREBUJEMO PRODAJALCA.

Potrebujemo zmognega SLOVENCA prodajalca zemljišč, stavbišč (lotov) v Pan Park Place, St. Cloud, Minn., poleg PAN MOTOR COMPANY'S velike nove tovarne. Največja Slovenska naselbina na severu-zapadu. PIŠITE TAKOJ, za vsa nadaljša pojasnila po kontraktu o prodaji. Naši zastopniki za služijo katikrat po \$100 na teden in še več. Naš naslov je CHAS. N. BEYHAN, Farmers State Bank, St. Cloud, Minn.

The country's dry, and so am I — pa kdo bi ne bil v teh idiličnih pasjih dneh! Resnično, resnično vem povem, ni ga bolj pustega mesta, kot je eno prav pust, in to je Chicago, ko se koplje v žarkih pasjih dni. Blagoslov svete prohibicije se reži iz vseh kotov. Žejne, pocestne strikare so zaštrajkale, one, ki po luftu vozijo, so bile na štrajku in skoro vsi profesoristi, razen mežnarjev, fajmoštrov, pesnikov, kitarjev in hobotov, so štrajkali ali pa še štrajkajo. Tako-le en pol milijona duš in dušje je v Chicagu stalno na štrajku. Prohibicija je rešila delavsko vprašanje. — Vojna med črno in belo legijo v Chicagu se je zmago slavno končala. Samo nekaj nad trideset mrtvih in okoli petsto ranjenih je bilo na obeh straneh, pa kaj se to pozna v Chicagu! Trimilijonsko mesto si že lahko privoščiti tak šport in znamenje lahko v enem tednu več poldnih junakov, kot armade Vile in Carranze v treh letih bojevanja. Mehiški generali naj bi se šli v Chicagu učiti biznisa. Zdalje je podpisano premirje in mirovna konferenca porotnikov se je zbrala k zasedanju. Tako se je v času prohibicije tudi plemensko vprašanje rešilo na modern radikalni način. Komur ni na tem svetu kaj prav, se ga pa pošlje čez grenco na oni svet, pa je stvar končana. Samo v enem slučaju se je ob času črno-bele vojne sveta nevtiralnost krvavo kršila. Poslali so namreč v večna lovišča tudi nekoga mehiškega — državljana, ne da bi ga vprašali, če hoče iti ali ne. Možak je že s svojo barvo kazal nevtiralnost, ker ni bil ne prav bel, ne prav črn, pa ni nič izdalo dasi je prišel z barvo popolnoma na dan. Ko je mehiški predsednik Carranza to zvedel, je baje takoj vprašal magistrat slavnega mesta Chicago, če želi en regiment njegovih vojakov za vzdrževanje miru in sprave. Kaj je ekselencu debeli Tomaž odgovoril, je seveda vojna tajnost. Ko je bila vojna srečno končana, domovina rešena in premirje podpisano, smo ta znameniti dan proslavili z umetnim ognjem in jresovi. Ker pa v Chicagu primanjkuje drv in je premog jako drag, radi slabe letine, so očetje te proslave zapalili kakih sedemdeset poljskih, ruskih in litvinskih wigwamov in plantel je kres do strnih nebes, njegov šajn in sloves je šel pa po vsej deželi. Tako se je v dobi prohibicije tudi stanovanjsko vprašanje prav enostavno rešilo. Skoda je le, da se je poleg nekaj belih otrok svrlo tudi na milijone rdečkokožcev, rodu Bed-Bugs. Naj počivajo, kjer so. — Moderni, prohibicije pijani rokovnjači so nedavno iz zrakoplova "na-padli" (če se narobe obrne je: padli na...) eno največjih čikaških bank, pri strešnem oknu. Prišli so stvari do dna, odnesli pa niso ničesar, razun ducata mrtvih (to-tengrobarji namreč). — Med čikaške znamenitosti novejšega časa, spada tudi, da so nekje v sredini mesca otvorili premogov rov. Seveda je, radi vojne, kamoflažiran kar se da. Se ne bodo samo v Pennsylvaniji, Kan-asa itd. ponasjali s kolmajami, tudi pri nas se bomo. Premogarji ga že pridno pikajo. Kje ravno, to je pa skrivnost vere. Jaz si predstavljam te kolmajne nekako tako, kot jo ima nek rojak v Huntington, Ark., ki koplje premog v lastnem koudru. Ko ga izkoplje toliko, da je praznina dovolj velika, postavi vanjo premerno stalažo, kamor spravljajo mati nleko in kiste kumarec. Te delikate se so tudi v Chicagu priljubljene, posebno v idiličnih pasjih dneh. — Še to, da se ne pozabi. Nek sve-ovnoznani čikaški list je te dni prinesel novico, da je klub ekumenzinov in oboževalcev čudodelnih klčterskih copat, pekel jugoslovanskega janjea pri Vrbovem Studencu. Mladuš, Slovček se je na stara leta naučil, da se tudi kostrunčki dele po narodnosti. Ampak, naj reče kdo kar hoče, lepo je bilo pridzadetega bačka, da je obrnil

svojo narodnost, dasi je bil rojen in vzgojen na stepah pelinovega Wyominga. — Drugače gre pri nas vse v strahu in trepetu božjem, prijaznost, sloga, prizanesljivost, odkritosrčnost in dobrodušnost regirajo pri nas v vsej svoji gloriiji, ljubimo se pa tako, da bi se najrajši požrli, z bratskimi pozdravi vred, kar brez popra in soli. Kdor ne verjame, naj nas pride gledat in poslušat. Če bo še potem dvomil, bo dobil tako za komat, da bo pomnil še tisto zimo po sodnjem dnevu. Smo vsi tako rebeliki, kot da je vsakega posameznika god v teh svetih pasjih dneh.

Tu sem vam povedal prilično vse važnejše čikaške novice zadnjega časa. Če bo še kdo trdil, da nam ni lušno v Chicagu, ga bomo poslali, do vratu bosega v kopri-ve "no man's land" čikaške beločrne bojne fronte; mesto cootica bo dobil mrgolinec domače prireje. Res, lušno je, za krepak. Predno pa krepam, se hočem malo oddahnuti, zato pojdem na počitnice, do katerih sem opravičen tudi v zadnjem letu regentovanja princa Šaše. Veste, Gajzla ne bo krepak brez počitnic, o katerih tako lepo govori knjiga pravilizma SNPJ, letnik 1919, od te do one vrste. Že dva meseca sem sanjal o koloradskih snežnikih, bistrih gorskih potokih in duhtečem smrečju. Ampak na tak kruk-tek izlet se ne spleča. Podal se bom celih 45 milj daleč od Chicaga, kar je precej dalje, kot iz Ljubljane v Šiško, ali iz Ribnice v Gorenjo Vas. Ker se moj luftšif se ni navadil ronati na vodo, se bom, s finančnih ozirov, pustil "špati" po parcel-post. Je še nekako najceneje. Saj tisto Vam je znano, da je denar po celem svetu silno zgubil na vrednosti in kupčijski moči; celo naš sveti ameriški "\$", ki je izmed vsega še najboljši, je zelo padel na kvaliteti. Pri meni je pa tudi na kvantiteti tako globoko padel, da ga ni skoro nič videti.

Ker je paragrafelje o počitnicah tako idealno spisan, da me mora v imenu postave počakati plača in vse delo do zadnje cifre in umare, bi, z bratskim pozdravom pričeni, pripravil cenjenim sobratom, naj bodo bolj počasi bolni ta teden, ko mene ne bo doma. Samo v skrajnem slučaju, če absolutno ni druge pomoči, naj splezajo na behuško listo. Verjemite mi, če niste bolni, je mnogo bolj zdravo za vas in za jednoto, zato dajte se pogovoriti in lepo zdravi ostanite, ker je to v vašem lastnem interesu, v interesu jednote in — mojem! — "Gajzla is gone to the country, hooray, hooray..." nad Chicagu pa žvižga — Korobač.

Naročniki Pozor!

Znamenje (Julija 30-19) pomeni, da vam naročnina poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da se vam lista ne vstavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, pišite nam dopisnico stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri njih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$4.00 in za pol leta pa \$2.00. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.40 in za celo leto \$2.80.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov: UPRAVNIŠTVO 'PROSVETA', 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOC DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponorni. Direktor tega odbora je goa. J. F. Stepina, kateri je že nad 8 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteke in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000.

Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, preda. E. M. Beranek, podpreda.

Adof J. Krasz, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s poštno hranilnico Zdrav. držav.

1825 Blue Island Ave., vogal Loomis ulice, CHICAGO, ILLINOIS.

Edina Slovenska Tvrdba

Zastave, repalije, znake, kape, počete, in vse potrebščine za druž. in jed. Delo prve vrste. Cene nizke. Slovensko ceniko pošljemo natanj. F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2148-49-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovca. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

F. K. Bauzon,

5920 St. Clair Avenue, CLEVELAND, O.

Genjenim rojakom širom Zdrženih držav, kot isučen in stari mojster v stroki rezilnega in brivnega orodja, da brusim britve, škarje, ter sploh vse kar reže in kosl. V zalogi imam nove britve, škarje, brivne stroje, (Safety Razors), ter sploh vse brivno pribor. Ker ne razpošiljam cenikov, naznanjom rojakom, da prodajam jamčene britve od \$2 naprej do \$10. Pozor! Za lovca imam v zalogi puške, popravljam puške in samokrese. Pri naročilu ne smete pozabiti priložiti vaš natančen naslov. Za natančnejše podatke se obrnite na zgoraj označeni naslov: Se vam priporočam edini Slovenec v tem poslu.

ZADEVE V STAREM KRAJU

bode treba sedaj vrediti. Potrebnovali boste pooblastila, potrdila, obveznice, izbrise in razne druge notarsko potrjene listine. Za vse take stvari se vedno obrnite na mene, kajti moja praktična skušnjava vam jamči dobro delo. Pazite pred ljudmi, kateri le preže na vaš žep. Vsa pojasnila glede potovanja v stare domovino dajem brezplačno.

ANTON ZBAŠNIK, Javni Notar,

št. 102 Beikovul Bldg. — Corner Diamond and Grand St., PITTSBURGH, PA. (Ravno nasproti kort Housa.)

NOVICA!

POZOR ROJAKI!

NOVICA!

Iz pravega pristnega hmelnja in PURITAN MALT EXTRACTA si vsak lahko naredi doma 6 galonov najboljšega hmelovca za \$1.50. Poskusite enkrat, da se prepričate. Natančna navodila pošljemo z naročnino. Naročnina za manj kot \$1.50 se ne pošilja. Z naročnino vred pošljite money order, bančni ček ali draft. — Vse pošiljatev se naj nasloviyo na: M. Mladič J. Verderbar Co., 2603 So. Lawndale Ave. Chicago, Ill. (unina.) Išćemo zastopnike.

Dolžnost do vaše družine vas veže, da imate vaš lastni dom.

Kupite v naprednem mestu! Še je nekoliko krasnih stavbišč (lotov), katere hranim za Slovenske družine, zakaj prepričan sem, da hvaličen bo vsakdo ki bode sedaj kupil.

Delo se lahko dobi v premogorovih ali pa v tovarnah. Pridite sami in si oglejte prostor, ali pa pišite za natančno pojasnila na naslov

Frank Scurich, Realtor,

BRIDGEVILLE, PENNSYLVANIA.

Izkaz premoženja S. N. P. J. in "Prosvete", pregledan po ekspertih.

REPORT ON AUDIT OF ACCOUNTS

For the Period from July 1, 1918, to June 30, 1919.

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY, CHICAGO, ILL.

Mr. Matt Petrovich, Chairman Audit Committee, Slovenic National Benefit Society, 14815 Hale Avenue, Collinwood, Ohio.

Dear Sir:— In accordance with your instructions we have made a General Audit of the books and records of your Secretary for the period from July 1, 1918, to June 30, 1919, and now submit:

- Exhibits— "A" Statement of Receipts, Disbursements, and Transfers of the General Fund, for the period July 1, 1918, to June 30, 1919. "B" Statement of Receipts, Disbursements, and Transfers of the Juvenile Fund for the period July 1, 1918 to June 30, 1919.

- Schedules— No. 1 Classified Statement of Receipts for period from July 1, 1918 to June 30, 1919. No. 2 Classified Statement of Disbursements for period from July 1, 1918 to June 30, 1919. No. 3 Classified List of Securities as at June 30, 1919. These we CERTIFY to be correct in accordance with the books subject to the remarks hereinafter made.

Yours truly, WM. W. THOMPSON & CO., Certified Public Accountants.

COMMENTS

The total balance of all funds as at June 30, 1919, after eliminating the Juvenile Fund and including the amount invested in Real Estate, amounted to \$511,759.94 as compared with \$496,502.40 at June 30, 1918, showing an increase of \$15,257.54 or 3.07%. This increase appears low when compared with that of about 84% during the fiscal year ended June 30, 1918, yet it looms up as a most excellent showing when considering the fact that during the year under review the Society has passed through a period that has been one of the most strenuous in the history of some of the largest, as well as the smallest, insurance organizations, due to the great havoc wrought by the influenza epidemic throughout the country.

As an illustration of this, we give the following figures in comparative form, showing the abnormal amounts paid in Death Claims, Sick Claims, etc. during the fiscal year just closed as compared with those of the previous year:

Table with 4 columns: Fiscal Year Ended, June 30, 1919, June 30, 1918, Increase. Rows include Death Claims Paid, Sick Claims Paid, Disability Claims Paid, and Total.

From the above comparison it will be seen that the Death Claims show an increase of almost 100%, the Sick Claims increased about 87% and the Disability Claims more than 80%. Notwithstanding this increase of \$399,911.27 or 89% in these three items alone, the total Funds at the close of the fiscal year show an increase of 3.07%. Therefore, the present financial condition of the Society should be a source of satisfaction to the officers and members.

RECEIPTS, DISBURSEMENTS AND TRANSFER OF FUNDS.

In Exhibit "A" we show in condensed form the Receipts, Disbursements and Transfer of Funds for the two six months' periods of the year under review, together with the total balance of all Funds, excepting the Juvenile Fund, at both the beginning and the close of each period. The following is a brief summary thereof:

Summary table with 4 columns: Jan. 1, 1919, July 1, 1919, June 30, 1919, Dec. 31, 1918. Rows include Balance at beginning of Period, Receipts and Transfer of Funds, Total, Disbursements and Transfers, Balance at close of Period.

The balance at June 30, 1919 of \$511,759.94 belongs to, and is available for use of the following Funds:

Table with 2 columns: Fund Name, Amount. Rows include Mortuary Fund, Sick Benefit Fund, Disability Fund, Expense Fund.

Total All Funds.....\$511,759.94

This amount is represented by the following securities and Cash in Bank:

Table with 2 columns: Security/Cash Item, Amount. Rows include Municipal Bonds at Cost, Liberty Bonds, Deposited in Kaspar State Bank, Real Estate.

Total Securities and Cash.....\$511,759.94

The amount in the Kaspar State Bank was reconciled with the Bank Statement and further confirmed by an independent certificate from an officer of said bank.

The former practice of the Home Office in carrying a Petty Cash Fund for the payment of small items is no longer in effect, as the same was discontinued during the past year.

JUVENILE FUND—EXHIBIT "B":

During the six months' period ended December 31, 1918 the Minor Fund of \$12,518.94 was transferred to the Juvenile Fund and under the present arrangement is kept separate and apart from other funds.

The amount transferred was the balance in the Minor's Fund as at July 1, 1918. The excess of receipts over disbursements from the Juvenile Fund during the period amounted to \$5,270.76 thereby increasing the balance at June 30, 1919 to \$17,789.70. This amount is accounted for as follows:

Table with 2 columns: Security/Cash Item, Amount. Rows include Municipal Bonds, Liberty Bonds, On Deposit in Kaspar State Bank.

Total\$17,789.70

The Juvenile Fund has contributed nothing to the Expense Fund during the past to cover the expenses of that department, but we were advised that in the future the Juvenile Fund will pay to the Expense Fund 20% of its receipts for that purpose.

CLASSIFIED STATEMENT OF RECEIPTS—SCHEDULE NO. 1:

In the preparation of this Schedule thorough and exhaustive tests were made of the reports or remittances received from the subordinate lodges with the entries in the Secretary's books and were found in order. The accuracy of this work was also thoroughly tested. We are of the opinion that all receipts have been properly accounted for, including interest on investments in securities, bank balances, etc.

CLASSIFIED STATEMENT OF DISBURSEMENTS—SCHEDULE NO. 2:

This Schedule shows by six months' periods the disbursements for the year under review properly classified. Disbursements made from the Expense Fund have been analyzed sufficiently in detail to give a comprehensive view of the nature of the various items of expense for the past year.

The benefits paid to members, expenses, etc., for the twelve months under review are briefly summarized as follows:

Table with 3 columns: Item, Total, Average Per Month. Rows include Death Claims, Sick Claims, Disability Claims, Total Claims Paid, Expenses (Officers and Clerical Salaries, Postage and Express, etc.), Total Expenses.

Total Disbursements\$595,738.36 \$ 49,644.86

All disbursements for the twelve months ended June 30, 1919, have been thoroughly and exhaustively tested by examining documents, etc. on hand, including proof of death claims, cancelled checks and vouchers for expenses, bonds purchased, interest paid on bonds purchased, etc.

TRANSFER OF FUNDS:

During the period under review it became necessary, on account of the unusual number of Death Claims resulting from the influenza epidemic, to make a transfer from the Reserve Funds to the various Benefit Funds.

On December 31, 1918 the Sick Benefit Fund showed a deficit of \$2,459.61. On January 1, 1919 this deficit was covered by a transfer of that amount from the Special Sick Benefit Fund. Subsequent to January 1, 1919 the Special Sick Benefit Fund showed a balance of \$7,409.46. This amount was also transferred to the Sick Benefit Fund.

A transfer of \$73,657.97 from the Reserve Fund to the Mortuary Fund was also made during the last six months of the fiscal year.

SECURITIES OWNED—SCHEDULE NO. 3:

In this Schedule we give a classified list of securities owned at June 30, 1919, the following being a summary thereof:

Table with 4 columns: Security Name, Book Value, Par Value, Excess of Par Value Over Cost. Rows include Municipal Bonds, Liberty Bonds, Total.

Due to the heavy disbursement in Death Claims, etc., it was deemed advisable to direct into cash a portion of the securities on hand. Consequently on February 4, 1919, sale was made of the following bonds:

Table with 5 columns: Security Name, Book Value, Sold For, Profit, Loss. Rows include West Park Commissioners, South Park Commissioners, Cook County, Ill., Sanitary District, Chicago Municipal, Lincoln Park, etc.

The Profit and Accrued Interest, totaling \$812.98, was credited to Interest on Bonds, while the loss of \$465.86 was charged against the Expense Fund.

Accompanied by your President, Secretary, Treasurer, and a representative of the Chicago Bonding Company, we counted and examined the securities and found them in order. The securities are kept in Safety Deposit Vaults to which access can be had only by the above officers in the presence of each other and the bonding company's representative.

In conclusion, we desire to express our very keen appreciation of the kindly assistance given our representatives during the course of their work, and the many courtesies extended by all of those with whom they came in contact.

EXHIBIT "A"

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY

STATEMENT OF RECEIPTS, DISBURSEMENTS, TRANSFER OF FUNDS, ETC.

JULY 1, 1918 to JUNE 30, 1919.

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include BALANCE, JULY 1, 1918; Securities at Cost, Kaspar State Bank, Chicago, Illinois, Petty Cash in hands of Secretary, War Savings Stamps, Real Estate and Improvements.

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include RECEIPTS AND TRANSFERS, JULY 1, 1918; To June 30, 1919; July 1, 1918 to December 31, 1918; January 1, 1919 to June 30, 1919.

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include DISBURSEMENTS AND TRANSFERS, JULY 1, 1918; To June 30, 1919; July 1, 1918 to December 31, 1918; January 1, 1919 to June 30, 1919; Transferred to Juvenile Fund.

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include BALANCE, JUNE 30, 1919; ACCOUNTED FOR AS FOLLOWS; Invested in Securities at Cost per Schedule, No. 3; On Deposit in Kaspar State Bank; Real Estate.

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include RECEIPTS; Transfer from Minor Fund, July 1, 1918 to December 31, 1918; January 1, 1919 to June 30, 1919; Total Receipts and Transfers, July 1, 1918 to June 30, 1919.

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include DISBURSEMENTS; Benefits Paid July 1, 1918 to December 31, 1918; Benefits Paid January 1, 1919 to June 30, 1919; Total Disbursements and Transfers, July 1, 1918 to June 30, 1919.

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include BALANCE, JUNE 30, 1919; ACCOUNTED FOR AS FOLLOWS; Invested in Securities at Cost per Schedule, No. 3; On Deposit in Kaspar State Bank; Real Estate.

EXHIBIT "B"

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY STATEMENT OF RECEIPTS AND DISBURSEMENTS

JULY 1, 1918 TO JUNE 30, 1919.

JUVENILE FUND

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include RECEIPTS; Transfer from Minor Fund, July 1, 1918 to December 31, 1918; January 1, 1919 to June 30, 1919; Total Receipts.

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include DISBURSEMENTS; Benefits Paid July 1, 1918 to December 31, 1918; Benefits Paid January 1, 1919 to June 30, 1919; Total Disbursements.

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include BALANCE, JUNE 30, 1919; ACCOUNTED FOR AS FOLLOWS; Invested in Securities at Cost; On Deposit in Kaspar State Bank; Total.

SECURITIES

Table with 2 columns: Security Name, Amount. Rows include School District No. 84, 5%; Liberty Bonds, 3rd-41; On Deposit in Kaspar State Bank; Total.

SCHEDULE NO. 1.

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY CLASSIFIED STATEMENT OF RECEIPTS

FROM JULY 1, 1918 TO JUNE 30, 1919, INCLUSIVE.

Table with 4 columns: Item, Total, June 30, 1919, Dec. 31, 1918. Rows include From Subordinate Lodges; Sick Benefit Fund; Add—Transfer from "Special Sick Benefit Fund"; Death Benefit Fund; Add—Transfer from Reserve Fund; Disability Benefit Fund; Reserve Fund; Expense Fund; Special Sick Benefit Fund; Total; From Other Sources; Bank Interest; Bond Interest; Miscellaneous; Total; Total Receipts carried to Exhibit "A".

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY CLASSIFIED STATEMENT OF DISBURSEMENTS

From July 1, 1918 to June 30, 1919, inclusive.

Table with 4 columns: Item, Total, June 30, 1919, Dec. 31, 1918. Rows include Benefits Paid Members; Death Claims; Sick Claims; Disability Claims; Special Sick Fund; Total Benefits; Expenses; Officers' Salaries; Salaries of Employees; Extra Help; Postage and Express; Furniture and Fixtures; Tri-Annual Convention Expense; Traveling; Miscellaneous; Publications, Weekly and Daily; Stationery and Printing; Traveling Expense; Traveling Expense with Tuberculosis Members; Loss on Sale of Bonds; Buttons and Emblems; Advertising; Legal Expense; Notary Public; Attorney Fees; Witness Fees; Premiums on Surety Bonds; Actuary and Accounting Fees; Insurance Department Fees; Fuel; Office Supplies; Assessments for Insane; Telephone; Repairs; Subscriptions for Newspapers—Foreign; Subscriptions for Newspaper—Weekly; Commission on Advertising; Towel Supplies; Exchange Fees; Changes in Address; Examination of Doubtful Sick Members; Due Postage, Carfare, etc.; Children's Examination; Safety Deposit Box Rent; Students' Assessments; Assessments N. F. C.; Taxes, Personal, Property and Water; Medical Examiner's Fees; Rent; Convention Hall Expense; Light; Painting and Decorating; Donations to Employees; Total Expenses; Add: Transfers, etc.—Reserve Fund to Mortuary Fund; Special Sick Benefit Fund to Sick Fund; Total Transfers; Total Disbursements and Transfers.

Schedule No. 3

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY SECURITIES IN SAFE DEPOSIT BOX as at June 30, 1919.

FOR BENEFIT OF GENERAL FUNDS:

Table with columns: Municipal Securities, State of Interest, Cost, Par Value. Lists various securities like Sanitary District, City of Chicago, West Park Commissioners, etc.

JUVENILE FUNDS:

Table with columns: Municipal, School District No. 84, Illinois, Liberty Bonds, 3rd Issue, Total Juvenile Funds, TOTAL ALL FUNDS.

REPORT ON AUDIT ACCOUNTS FOR THE TWELVE MONTHS ENDED JUNE 30, 1919

"NEWSPAPER DEPARTMENT" SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY CHICAGO, ILL.

Mr. Matt Petrovich, Chairman Audit Committee, Slovenic National Benefit Society, 14,815 Hale Avenue, Collinwood, Ohio.

Dear Sir: In accordance with your instructions we have made an examination of the books and relative records of your Newspaper Department for the twelve months ended June 30, 1919.

Exhibits: "A"—Balance Sheets as at June 30, 1919 and December 31, 1918. "B"—Profit and loss statement for the six months ended June 30, 1919. "C"—Receipts and Disbursements (estimated) for six months ended December 31, 1918.

COMMENTS.

PROFIT AND LOSS STATEMENT.

The operations of this department during the six months ended June 30, 1919 resulted in a Net Profit of \$1,398.14. In Exhibit "B" we show in detail the various income and expense elements making up the above figure, and which we summarize briefly as follows:

Table with columns: Total, Weekly Issue, Daily Issue. Rows for Receipts (Subscriptions, Advertising), Cost of Publishing, Gross Profit, General Operating and Administrative Exp., Net Profit or Loss for Period.

It will be noted that the above figures cover only that portion of the fiscal year from January 1 to June 30, 1919, the figures for the first half of the fiscal year being shown in a separate statement, for the reason that the system of bookkeeping was not installed in this department until January 1, 1919.

We have prepared, and submit as per exhibit "C", statement of Receipts and Disbursements (Estimated) for the six months ended December 31, 1918, and of which the following is a brief summary:

Table with columns: Total, Weekly Issue, Daily Issue. Rows for Subscriptions, Advertising, Total Receipts, Disbursements, Receipts in Excess or Short of Disbursements.

As previously stated the above disbursements of \$19,931.31, also the receipts of the Weekly Issue, are estimated and, from a standpoint of accuracy, cannot be compared to similar items for the last six months.

However, when comparing all items shown in the two summaries above, the following points of interest stand out most prominently:

- 1. The total subscriptions of the Daily Issue amounted to \$7,688.83 for the last half of the fiscal year, as compared with \$8,867.27 for the first half, showing a decrease of \$1,178.44 or 13.3%, notwithstanding the fact that the subscription rates for this issue were increased about 40% on January 1, 1919, and the circulation remained approximately the same.

When considering the decrease of \$1,178.44 in the subscriptions of the Daily Issue, as mentioned above, it must be borne in mind that the total receipts from this source represent only the actual cash paid in by subscribers during the two-six months periods, and do not account for any unpaid subscriptions at the close of either period.

Turning back for a moment to the Net Profit of \$1,398.14 for the six months ended June 30, 1919 it might be stated that this amount does not represent the profit actually realized during this period, as the same would necessarily be effected by any Accounts Receivable or Accounts Pay-

able existing at the close of either the first half or the last half of the fiscal year, not shown on the books. This would include the unpaid and prepaid subscriptions previously mentioned.

If accurate data is to be obtained in the future, necessary to show the actual profits for any given period, we would suggest the use of a simple card system to take care of accounts with subscribers to the Daily Issue, and which will reveal the amount of unpaid or prepaid subscriptions.

BALANCE SHEET.

We have prepared and submit as Exhibit "A" Balance Sheet showing the financial condition of the Newspaper Department as at June 30, 1919. The figures as at December 31, 1918, together with the increases in the various accounts, being also shown for comparative purposes.

Our comments on the individual items in the Balance Sheet are briefly as follows:

CASH IN BANK—\$1,040.28.

We reconciled the Cash Balance as shown in the General Ledger as at June 30, 1919 with the statement from the Kaspar State Bank, which reconciliation is shown in Schedule No. 1.

ACCOUNTS RECEIVABLE—\$479.20.

This balance represents the total amount due from various parties for advertising prior to June 30, 1919, details of which were shown in the Accounts Receivable Ledger.

POSTAGE PREPAID TO POST OFFICE—\$442.00.

This covers the cash held by the Post Office as at June 30, 1919, being the remaining portion of cash previously advanced to the Post Office to cover postage of both issues of the paper. We accepted Mr. Godina's statement as to the correctness of this amount as the Post Office had furnished no certificate for same.

INSURANCE DEPARTMENT—\$1,503.40.

This represents the June assessment of ten cents per member to cover their subscription to the weekly issue and which is collected from members by the Insurance Department but which had not been transferred to the Newspaper Department prior to June 30, 1919. We reconciled this with the amount shown on the books of the Insurance Department.

FURNITURE AND FIXTURES—\$1,040.00.

This amount is made up as follows: Total value of Furniture and Fixtures in Newspaper Department as at December 31, 1918, as agreed upon by Messrs. Verderbar and Godina, \$ 704.00.

Table with columns: Date, Description, Amount. Lists additions like 12-ft. Oak Table, Wall Case, Oliver Typewriter, Underwood Typewriter, No. 192 Oak Typewriter Stand.

Balance June 30, 1919, \$1,040.00

ACCOUNTS PAYABLE—\$2,282.39.

This represents the amount due the National Publishing & Printing Company as at June 30, 1919 covering June printing.

The remaining items in the Balance Sheet are self-explanatory and do not call for further comment.

GENERAL REMARKS.

As previously stated herein, on January 1, 1919, a system of bookkeeping was installed in the Newspaper Department, thereby separating this department from the Insurance Department and placing the former upon its own financial basis.

The figures shown in Exhibit "B" were compiled from the books of the new system and tend to furnish an idea of the data that can be obtained periodically in the future through the proper operation of the system. We find, however, that this system has not been properly operated since its installation due either to lack of sufficient time, or proper knowledge of bookkeeping, on the part of those in charge of the clerical work.

In conclusion we wish to express our appreciation of the assistance given and the many courtesies extended our representative during the course of his work.

Exhibit "A"

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY "ENLIGHTENMENT" (NEWSPAPER DEPARTMENT) BALANCE SHEETS

As at June 30, 1919 and December 31, 1918.

Table with columns: ASSETS, June 30, 1919, December 31, 1918, Increase/Decrease. Rows for Cash in Bank, Accounts Receivable, Postage Prepaid, Subscriptions Prepaid, Insurance Department, Furniture and Fixtures.

Table with columns: LIABILITIES, June 30, 1919, December 31, 1918, Increase/Decrease. Rows for Accounts Payable, Reserve for Depreciation, Fixtures, "Enlightenment" Fiduciary Fund.

Exhibit "B"

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY "ENLIGHTENMENT" (NEWSPAPER DEPARTMENT) PROFIT AND LOSS STATEMENT For the Six Months Ended June 30, 1919.

Table with columns: Total for Period, Weekly Issue, Daily Issue. Rows for RECEIPTS (Subscriptions, Advertising), COST OF PUBLISHING (Printing, Salaries, Cuts), GENERAL OPERATING AND ADMINISTRATIVE EXPENSES (Commissions, Postage, Rent, etc.), NET PROFIT OR LOSS FOR PERIOD.

Exhibit "C"

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY "ENLIGHTENMENT" (NEWSPAPER DEPARTMENT) RECEIPTS AND DISBURSEMENTS (ESTIMATED) For the Six Months Ended December 31, 1918.

Table with columns: Total for Period, Weekly Issue, Daily Issue. Rows for RECEIPTS (Subscriptions, Advertising), DISBURSEMENTS (Commission on Subscriptions, Postage, Printing, etc.), RECEIPTS IN EXCESS OR SHORT OF DISBURSEMENTS.

SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY "ENLIGHTENMENT" (NEWSPAPER DEPARTMENT) RECONCILEMENT OF CASH ACCOUNT as at June 30, 1919.

Table with columns: Description, Amount. Rows for CASH BALANCE, December 31, 1918, ADD: Cash Receipts, January 1 to June 30, 1919, LESS: Disbursements, BALANCE as at June 30, 1919.

VSEM DRUŠTVENIM TAJNIKOM IN TAJNICAM

se naznanja, da je letna seja glavnega odbora S. N. P. J. došla na svoji seji meseca julija, da se nadalje nabirajo NAROČNIKI ZA MLADINSKI LIST do prvega januarja leta 1920, da se tako omogoči pridobiti zadostno število naročnikov za izdajanje tega lista. To se je sklenilo na poročilo

upravitelja, ki je poročal, da se ni prijaviło še dovolj naročnikov za izdajanje lista.

Tajniki in tajnice! Ponovno se apelira, da greste na delo in prišete z agitacijo za MLADINSKI LIST in vtrajate toliko časa, da se nabere določenih 1000 naročnikov.

S. N. P. J. ima nad 300 družtev in še dobi vsako društvo povprečno le 4 nove naročnike, pa jih bode dovolj za pričetek. Vsak odgovor, da se boste naročili, potem ko bo list izšel, je brez pomena, ker najpred moramo imeti 1000 naročnikov pisanih in šele potem se prične z listom. S tem pa še tudi ni rečeno, da se ne bode smelo naprej agitirati in nabirati naročnikov, ker tem več bode naročnikov, tem boljji in večji bode list. Torej na agitacijo bratje in sestre in pošiljajte naročnino bratu upravitelja in kakor hitro se prijavi EN TISOČ naročnikov bomo pričeli izdajati list. Vsem, ki so se že naročili, naznaujamo s tem, da se bode hranil denar pri upravnštvu po sklepu seje do 1. januarja, 1920 in se bo šele tedaj ukrepalo, ako bi se ne prijaviło dovoljno število naročnikov.

Filip Godina, upravitelj.

Rojaki, ne pozabite, da Slovenska Narodna podporná Jednota izdaja svoj dnevnik "PROSVETA".

ki je edini pravi slovenski delavski dnevnik v Ameriki. Izdaja ga delavci za korist delavcev. Zato je pa tudi najboljši in najzanesljiviši list in vsakemu slovenskemu delavcu je dolžnost, da ga podpira in se naroči nanj.

Cena mu je št za celo leto, št za pol in št za štiri leta. Člani S. N. P. J. doplačajo za dnevnik samo še \$2.00.

Za stare domovine stane za celo leto \$7.00, pol leta pa \$3.50.

Zapisnik združevalne konference.

Zasedanje združevalne konference združevalnih odborov S. N. P. J., S. D. P. Z., J. S. K. J., S. S. P. Z. in Z. S. Z., dne 7. julija 1919 v Cleveland, Ohio.

1. SEJA.

Nazvoči za S. N. P. J. Frank Aleš, Josif Skuk, Marija Udovih, Ivan Trčelj, Josif Ovan.

Za S. D. P. Z. Ivan Prostor, Blaž Novak, Frank Pavlovič, Josif Zela, kateri ni nazvoči na dopoldanski seji.

Za J. S. K. J. Rudolf Perdan, Frank Skrabec.

Za S. S. P. Z. Josif Fritz, Frank Somrak.

Za Z. S. Z. Frank Skrabec.

Seja otvori predsednik združevalnega odbora S. N. P. J. s kratkim nagovorom, v katerem spodbuja navzoče zborovalce k sklopnemu delovanju in obsegu predloži dnevni red, katerega se soglasno sprejme.

Dnevni red.

1. Otvoritev konference po predstavnosti združevalnega odbora S. N. P. J.
2. Volitev predsednika in dveh zapisničarjev.
3. Poročilo združevalnih odborov posameznih organizacij.
4. Razprava za sestavo pogodbe.
5. Volitev potrebnih odborov.
6. Razno.
7. Zaključek konference.

Prva točka dnevnega reda: Nominacija konferenčnega predsednika. Predlagani so sledeči: Aleš, Somrak, Skuk in Prostor; zadnji trije odklonijo. Brat Aleš navaja vzroke, da bi bilo bolje, da prevzame to mesto zastopnik katere druge organizacije, ali ker drugi ni vedno sklonjeni, nato brat Aleš sprejme, kateri je za to soglasno izvoljen.

Volitev zapisničarja.

Predno se nominira zapisničarja, se določi plača. Br. Trčelj predlaga za \$500 dnevno, br. Somrak stavi protipredlog za dnevno \$600. Protipredlog sprejet.

Nominirani so sledeči: Novak, sestra Udovih, Prostor, Pavlovič in Skuk. Odklonijo vsi. Na željo pojasnilo in priporočilo brata Somraka se ponovno nominirajo br. Ovan in Pavlovič, katere sprejmeta nominacije ter sta izvoljena soglasno.

Brat Medvedek, tajnik društva št. 5, SNPJ, pravi za besedo. Konference ma isto dovolj. Pozdravi navzoče zborovalce v imenu Clevelandskih društev in Clevelandskih Slovencev ter spodbuja k sklopnemu delovanju za plemenito idejo združenja vseh slovenskih organizacij v eno močno, združeno podporno organizacijo, katere naj bi bila v ponos Slovencev v Ameriki. Br. predsednik se zahvali v imenu zborovalcev.

Br. Fritz stavi predlog, da se zbruje od 8.—12. in od 1.—5. ure popoldne, 15 minut odmora vsako sejo. Predlog podpisan.

Br. Trčelj stavi protipredlog, da se zbruje od 9.—12. in od 2. do 5. ure popoldan brez odmora. Protipredlog podpisan. Protipredlog sprejet.

Brat predsednik razdeli proviziorni načrt pogodbe med zborovalce, kateri naj služi kot podlaga za sestavo pogodbe. Predsednik da 15 minut odmora za čitanje načrta. Po odmuru stavi brat Prostor predlog, da se vsame ta proviziorni načrt pogodbe kot podlaga za razpravo. Predlog podpisan in sprejet.

Br. predsednik čita pogodbo točno za točko.

Uvod.

Ker je združenje slovenskih podpornih odborov in zvez nujno potrebno v eno močno organizacijo, da se našemu članstvu zagotovi varnost zavarovalnin in mu omogoči upravno stroške, so združevalni odbori Slovenske Narodne Podporne Jednote, Slovenske Delavške Podporne Zveze, Slovenske Svobodno-narodne Podporne Zveze, Jugoslovanske Katoliške Jednote in Zveze Slovenke Doms v Clevelandu, O., sprejeli sledeče pogoje in jih predlagajo članstvu prizadetih organizacij v odobritev p-tom splošnega glasovanja. Ti pogoji se dajo članstvu organizacij za splošno glasovanje v smislu pravnih ali tozadevalnih rešitev, ki so se principiarno izrekle za združenje.

Br. Somrak stavi predlog, da se uvod sprejme tak kot je bil čitan. Sprejeto.

Točka 1. SNPJ, SDPZ, SNPZ, JSKJ, in ZSZ se združijo pod čarterjem, katerega določa konferenca združevalnih odborov. De združevalne konvencije se sprejme pravila tiste organizacije za merodajna, od katere sprejmemo čarter, oziroma pod katerim se združitev izvrši. Po končanem splošnem glasovanju se bo moralo članstvo podvreči tem pravilom, če se sprejme združevalni načrt.

Vzame se živahna debata, katere se udeležijo: Br. Prostor, Somrak, Trčelj, Perdan, Fritz in sestra Udovih. Br. Perdan stavi predlog, da se zadnji odstavek črta in točko in drugo ostane kot je bilo čitano. Br. Prostor stavi protipredlog, da se zadnji odstavek točke glasuje: "Po končanem glasovanju članstva, ki to naznanja združevalni odbor. Sprejeto je predlog br. Perdana.

Točka 1. se ina glasuje: SNPJ, SDPZ, SNPZ, JSKJ, in ZSZ se združijo pod čarterjem, katerega določa konferenca združevalnih odborov; de skupne konvencije se sprejme pravila tiste organizacije za merodajna, od katere sprejmemo čarter, oziroma pod katerim se združitev izvrši.

Točka 2. Organizacija, pod katero čarterjem se združitev izvrši, prevzame vse obveznosti organizacij, ki se z njo združijo s čarterjem, ki ga določa združevalni odbor.

Brat Ovan predlaga, da se točka sprejme kot čitana. Sprejeto. Ali na željo brata Perdana se je rezervira.

Točka 3. Glavni odbori organizacij, katerih članstvo odobri ta pogoje za združenje, morajo ob čarter, ki ga določa združevalni odbor, oddati vse premožnosti skupni organizaciji. Denar, naložen na imena posameznih organizacij, se mora državniti po potrebnih podpisih gl. tajnika in blagajnika združevalne organizacije, s podpisaj tajnika in blagajnika združevalne organizacije in z podpisom predsednika združevalnega odbora.

Br. Prostor stavi predlog, da se za to obveznost glavni odbori prizadetih organizacij sprejeto.

Točka 3. se glasuje s popravkom: Glavni odbori organizacij, katerih članstvo odobri ta pogoje za združenje, morajo ob čarter, ki ga določa združevalni odbor, oddati vse premožnosti skupni organizaciji. Denar, naložen na imena posameznih organizacij, se mora državniti po potrebnih podpisih gl. tajnika in blagajnika združevalne organizacije, s podpisaj tajnika in blagajnika skupne organizacije ter s podpisom predsednika združevalnega odbora.

Točka 4. Organizacija, pod katero čarterjem se združitev izvrši, mora jamčiti za vsem priloženem za obveznosti članov organizacij, ki se z njo združijo.

Brat Skuk stavi predlog, da se sprejme kot čitana. Sprejeto.

Točka 5. Združenstvo se mora izvršiti na strogo enakopravno stališču prizadetih organizacij. Zato je sklep združevalnih odborov, da morajo biti posamezniki skladi vseh organizacij, ki so za združenje, solventni v smislu N. F. C. Iestvice, ki je zakonito uveljavljena v mnogih državah. V ta namen nalaga v to izvoljenemu odelcu, naj najmo državno sprejzelenega vesnika, ki naj natančno pregleda knjige in vse račune organizacij, katerih članstvo se je izreklo za združenje za podlagi te pogodbe. Ako vsekakor pronajde, da katere teh organizacij ni solventna v smislu N. F. C. Iestvice, naj članstvo to poveljstva in se ravna po navetih, katere bo pripravil ta vsekakor, da se doseže solventnost v skupni organizaciji.

Debate se udeležijo: Br. Novak, Somrak, Skuk, Aleš, Brat Perdan predlaga, da se debata zaključijo. Sprejeto.

Br. Skuk stavi predlog, da se zadnja točka črta in nadomesti: Naj članstvo poveljstva in se ravna po navetih, katere pripravil vsekakor, da se doseže 100-odstotna solventnost pri vstopu v skupno organizacijo. Sprejeto.

Točka 5. se glasuje s popravkom: Združenstvo se mora izvršiti na strogo enakopravno stališču prizadetih organizacij. Zato je sklep združevalnih odborov, da morajo biti posamezniki skladi vseh organizacij, ki so za združenje, solventni v smislu N. F. C. Iestvice, ki je zakonito uveljavljena v mnogih državah. V ta namen nalaga v to izvoljenemu odelcu, naj najmo državno sprejzelenega vesnika, ki naj natančno pregleda knjige in vse račune organizacij, katerih članstvo se je izreklo za združenje za podlagi te pogodbe. Ako vsekakor pronajde, da katere teh organizacij ni solventna v smislu N. F. C. Iestvice, naj članstvo poveljstva in se ravna po navetih, katere pripravil vsekakor, da se doseže 100-odstotna solventnost pri vstopu v skupno organizacijo.

Br. Alojzij Baland, podpredsednik J. S. K. J., pravi za besedo: Na potu skozi Cleveland sem čul, da zborujejo. Prišel sem Vas pozdraviti in opomniti, da delajte za Vas čij. Ne veroka in ne politična mišljenja naj Vas ne ovirajo do katone podi. Naj ne bodo nobena ovira tako velika, da bi je ne premostili. Kaj ti moment je velik in ko se naš narod združuje v demovini, da postane samosve, je naša kot Vasa dolžnost, da delate z vsami silami za to, da isto izvedemo med našim narodom v Ameriki. Vedod, da ste prišli s tem namenom, da se ta ideja izpolni. Vas v imenu JSKJ, srčno pozdravljam.

Predsednik se mu v imenu zborovalcev zahvali.

Predlaga se določi plače gl. tajnika JSKJ, brata Pišterje, ki se glasuje: July 5th, 1919. Združevalni odbor nikom in zastopnikom slovenskih odborov in zvez zbranih na konferenci v Cleveland, Ohio.

Poslavljeni! Danes ste skupaj zbrani, dragi mi bratje, da veselite vsem, ki katerega so pričakuje veliko koristno delo. Pazite, da bode to samo zdravo in da bo prav vsajeno, ker le na ta način se zamore pričakovati, da bo Vase delo rodilo zaželjene uspehe. Da je združenje potrebno in veljavno za naš narod, v bratstvem in podporanem oziru, je nepotrebno ponovno poudarjati. Potrebno pa je, pričeti z rešnim delom, da čim prej pridemo do vreničenja, in zato to se se zbrali skupno. Toraj, zjedinite svoje ideje napričtranzsko. Nikar ne pustite, da bi se Vasa zbornica razvila v stranke. Glejte pa na to, da se bo vsak izmed Vas, ne le na konferenci, ampak tudi v bodočem delovanju ravnal po temelji, katerega bodele postavili. Dela mora biti skupno in solidarno. Od Vase konference mora članstvo vse pričakovati, kakor naredite dobro podlago in načrt, po katerem bode sile matično nastala veličastna organizacija na katero bomo vsi ponosni. V trdnem prepričanju, da bo Vase delo uspešno, vam klamčim: Potožite temelj svoje oživljeni ideji v bratoljubju in enakopravnosti. Pozdravljeni.

Joseph Pišter, gl. tajnik JSKJ.

Pismo se vzame na znanje. Predsednik zaključuje sejo ob 12. uri.

Frank Aleš, predsednik. Josip Ovan, Frank Pavlovič, zapisničarja.

2. Popoldanski seja dne 7. julija 1919.

Br. predsednik otvori sejo točno ob 2. uri popoldan.

Predlaga se imena zborovalcev. Na vzvodi vsi.

Čitanje spisanika dopoldanske seje, Zapisnik se sprejme kot je čitan.

Predlaga se imena brata Vincenc Cankarja, predsednika SNPJ, ki se glasuje:

Chicago, Ill., July 7th, 1919. — Članje zborovalci Slovenskih podpornih organizacij, 6409 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Pozdravljeni združevalni zastopniki slovenskih podpornih odborov in zvez, poklicani ste, da rešite naslednji in najtežji naš problem in vse slovenski narod gleda na Vas z zaupanjem, da najdete pravo in konkretno rešitvo, po kateri nam bo mogoče priti do cilja. Toda vodi naj Vas iskrenost in trdna volja, pa bode Vase delo uspešno. Vincenc Cankar, predsednik SNPJ.

Brat Perdan stavi predlog, da se vsem članom prizadetih organizacij, ki poveljstvo zborovanje, da besedni, ako se je govoriti glede navetov. Sprejeto.

Predlaga se za dnevni red.

Točka 6. Člani, ki se zavarovani za posmrtnino pri raznih organizacijah, ki se združijo na podlagi teh pogojev, dolo izvanredne police ob združevalne organizacije za vsoto, kolikor znašajo police prisadetega člana. Te člane se ne sprejmejo novi člani, niti se morejo pristopiti člani, zavarovani v drugih razredih za posmrtnino. Mesecne prispevke v posmrtninski sklad plačujejo po starosti ob pristopu v organizacijo, v kateri so bili zavarovani, razen v slučajih, če ni bila kaka organizacija solventna ob združitvi, pa je voljak na podlagi pomanjkljiva do solventnosti zvišati starost članstva za sorazmerno avianje assessmenta. Ako član skupne organizacije želi ostati posmrtnino, mora pri društvu vložiti prošnjo, katere podpisu prizadeji član in društveni odborniki, na kar je pošljejo odboru združevalne organizacije, oziroma na njihovi gl. uradi.

Ako želi posmrtnino zvišati, se mora v tem razvati po pravilih, ki so v veljavi do združevalne konvencije.

Debate se udeležijo: Br. Somrak, Perdan, Aleš, Skrabec, Trčelj, Novak, Fritz in Zela. Brat Fritz stavi predlog, da se točka skrajša takole:

Člani, ki so zavarovani za posmrtnino pri raznih organizacijah, ki se združijo na podlagi teh pogojev, dolo izvanredne police ob skupno organizacijo za vsoto, kolikor znašajo police prisadetega člana.

6. popravljena točka se glasuje: Člani, ki so zavarovani za posmrtnino pri raznih organizacijah, ki se združijo na podlagi teh pogojev, dolo izvanredne police ob skupno organizacijo za vsoto, kolikor znašajo police prisadetega člana. Ako član skupne organizacije želi ostati posmrtnino, mora pri društvu vložiti prošnjo, katero podpisu prizadeji član in društveni odborniki, na kar je pošljejo odboru združevalne organizacije, oziroma na njen gl. urad. Ako želi član posmrtnino zvišati, se mora v tem razvati po pravilih, ki so v veljavi do skupne konvencije.

Točka 7. Bolniški podpora ostane in članstvo zavarovano v bolniških razredih je v slučajih bolezni opravičeno do polne vsote, kakršno je dobivalo prej v posameznih organizacijah. Ravno to velja za poškodovane podporne. Ta točka ostane v veljavi do skupne konvencije, ki bode uredila bolniške in poškodovane razrede.

Br. Fritz stavi predlog, da ostane kot čitana. Sprejeto.

Točka 8. Glavne tajnike organizacij, katere se združijo, se vpolni v uradu združevalne organizacije. Za svoje delo so odgovorni tajniku združevalne organizacije, članstvu in skupni konvenciji.

Do konvencije pošljejo ti tajniki ozirom v članstvo se mora v vseh zadevah, ki se tičejo urada glavnih tajnikov, obratovati nanje. Ko bode vse organizacije sprejete v skupno podporno organizacijo, pošljejo prizadeji tajnik direktor v članstvo organizacije, ker funkcionirajo kot tajniki. Glavni tajniki, ki so vpolnjeni v uradu združevalne organizacije, prejema za svoje delo do združevalne konvencije \$1,600.00 na leto.

Debate se udeležijo: Br. Zela, Perdan, Fritz. Br. Trčelj stavi predlog, da se zadnji odstavek spremeni v toliko, da tajniki prejema do skupne konvencije isto plažo kot sedaj, ter da se jim plačujejo vojni stroški za selitve v gl. urad, kakor tudi vojni stroški in selitve, ko niso več izvoljeni na skupni konvenciji, ter tudi stroški, ki jih povzročijo združenje. Predlog podpisan in sprejet.

Točka 8. se glasuje s popravkom: Točka 8. Glavne tajnike organizacij, ki se združijo, se vpolni v uradu združevalne organizacije. Za svoje delo so odgovorni gl. taj. združevalne organizacije in skupni konvenciji. Ko bode vse organizacije sprejete v skupno organizacijo, naj se članstvo pošljejo samo njih tajnikov, tako, kakor poprej pri posameznih organizacijah, kateri bodo funkcionirali kot gl. tajniki. Tajniki sprejemajo do skupne konvencije isto plažo, kot so jo pri posameznih organizacijah, ter se jim plačujejo izredni stroški, ki so nastali valed združenja, kakor selitve, vojni ite.

Točka 9. Glavni odbori prizadetih organizacij ostanejo do združevalne konvencije, toda ne prejema nobene plače, razven, ako opravljajo kako delo za združevalno organizacijo in so opravičeni do dnevnice, kakoršna določuje pravila organizacije, pod katero čarterjem se izvrši združenje.

O točki 9. se debatira za in proti. Debate se udeležijo: Br. Ovan, Trčelj, Perdan, sestra Udovih, Novak in Fritz. Br. Prostor stavi predlog, da se deveta točka črta in nadomesti z drugo, katere naj se glasuje:

Glavni odbori prizadetih organizacij ostanejo do združevalne konvencije ter sprejemajo svoje mesečne plače in do časa potrebnega poslovanja. V slučaju izvanrednega dela pa so opravičeni do plače kakoršna določuje pravila organizacije, kod katere čarterjem se združitev izvrši. Predlog podpisan in sprejet.

Točka 10. Združevalni odbor je v notranjem in zunanem poslovanju do združevalne konvencije najvišja oblast. V smislu resolucije, ki je sprejeto članstvo na splošnem glasovanju, lahko odbor odstavi vsakega glavnega odbornika prizadetih organizacij, ako ima tako zadostne vzroke. Ta odbor mora skrbeti, da se združitev izvrši legalno in pravično za vse organizacije, ki se združijo.

Br. Prostor stavi predlog, da se 10. točka črta in se nadomesti z drugo, katere naj se glasuje. Združevalni odbor je v notranjem in zunanem poslovanju v sklopnem delu najvišja oblast. V smislu resolucije, ki je sprejeto članstvo na splošnem glasovanju, odbor mora skrbeti, da se združitev izvrši legalno in pravično za vse organizacije, ki se združijo. Predlog podpisan in sprejet.

Točka 11. Na združevalni konvenciji imajo sedež in glas: a) glavni odborniki prizadetih organizacij; b) združevalni odborniki prizadetih organizacij; c) delegati krajevnih društev, katere se volji na vsakih sto članov enega; in naslednjak, kjer društva združenih organizacij ne štejejo sto članov, naj se združijo z drugimi društvi za dosego tega števila, da bode potem opravičeno za volitev delegata.

Glavni odborniki so opravičeni poleg povratne vojni strokov tudi do \$700 dnevnic, ki se izplača iz blagajne skupne organizacije. Delegati krajevnih društev so opravičeni samo do povratne vojni strokov, dnevnic pa jim morajo plačati krajevna društva, ki pa ne smejo biti pod \$500 dnevno. K točki 11. debatarajo: Br. Perdan,

Novak, Somrak, Zela in sestra Udovih. Br. Prostor stavi predlog, da se točka črta in nadomesti z drugo, katere naj se glasuje:

Na združevalni konvenciji imajo sedež in glas: a) glavni odborniki prizadetih organizacij; b) združevalni odborniki prizadetih organizacij; c) delegati krajevnih društev, katere se volji kot sledi: nad 100 članov po enega delegata, nad 200 članov po dva delegata. Društva, katere štejejo nad omenjeno število glasov so opravičena samo do dveh delegatov. V naslednjak, kjer društva ne štejejo sto članov, naj se združijo z drugimi bližnjimi društvi za dosego števila članstva. Predlog podpisan in sprejet.

Točka 12. Navzile se kratka debata, katere se udeležijo: Br. Skuk, Perdan, Br. Prostor stavi predlog, da se sprejme kot čitana. Sprejeto.

Predsednik zaključuje sejo točno ob 5. uri popoldan.

Frank Aleš, predsednik. Josip Ovan, Frank Pavlovič, zapisničarja.

Tretja seja dne 8. julija 1919.

Br. predsednik otvori sejo točno ob 8. uri jutraj.

Predlaga se imena zborovalcev. Navzoči vsi izvoljeni br. Zela. Sledi čitanje zapisnika 1. seje. Brat Perdan je mnenja, da ni bil v 3. točki zadnji odstavek sprejet kot je bil čitan in sicer: (in s podpisom predsednika združevalnega odbora), da je bilo sprejeto le s podpisaj tajnika in blagajnika združevalne organizacije. Br. predsednik pojasni, da je bil predlog sprejet kot je v zapisniku, isto tudi ostali zborovalci potrjujejo. Br. Pavlovič stavi predlog, da se debata zaključijo. Sprejeto.

Br. Novak govori o prvi točki pogodbe, da se v odstavku, kjer se glasuje: "združevalna konvencija" v toliko popravki, da se bode glasilo "skupna konvencija". Nadalje v točki, kjer se imenuje solventnost, da se pristavi 100% tako, da se bode glasilo v pogodbi 100 procent solventnost. S temi popravki se zapisnik sprejme kot je bil čitan.

Čitanje zapisnika druge seje. Brat Prostor omenja, da je v 11. točki pogodbe izpušeni zadnji odstavek, kateri se glasuje. Glavni odborniki vseh prizadetih organizacij, kakor tudi delegati krajevnih društev, so opravičeni do vseh strokov An dnevnic iz blagajne združevalne organizacije. Zapisnik se sprejme s popravkom kot je bil čitan. Prejde se na dnevni red.

Br. predsednik vpraša zborovalce, ako se jim vidi potrebna še kakšna točka k pogodbi. Govorita br. Novak in Trčelj; soglasirata, da je pogodba, katero sprejmemo, dovolj jasna, praktična ter demokratična. Ako se v zadnji točki še omeni glede dela in časa skupne konvencije, bode zadostoval. K temu govori br. Prostor in Somrak.

Brat Perdan omenja, da se nahajajo v vsaki organizaciji ljudje, kateri zaradi verskega ali političnega prepričanja ali še teh ali ohih varkov nasprotujejo skupni akciji. On vidi potrebno, da se v pogodbi postavi sledeča točka v zvezi s tem: Da se vsi stavi točka v pravila, katere se ne bi smela spreminjati, dokler ne glasuje znanjo tri odstotni vsaga članstva, točka, ki bi jamčila popolno svobodo verskega in političnega prepričanja, točka, ki bi prepovedala razstranjanje socializma, katolicizma in ateizma in sploh vsake verske ali politične stranke. Da se postavi tako novo organizacijo na popolno trgovsko stališče in narodnega zavedanja, izločeno iz napredka po principih: "Vsi za vsakega, eden za vse".

Br. predsednik pojasnjuje, da je to povsod, pri vseh jednotah in zvezah še zagnano popolna verska in politična svoboda. Torej ni predlog br. Perdana ustreten, da bi se vrstili v pogodbo, pa se je točka glede bodele konvencije potrebna. Treba je bode narediti obzirno in jedrnatno, da bode vsakemu jasna. Sestra Udovih omenja, naj se konvencija vrši v najkrajšem času. Br. Perdan protestira napram predsedniku radi svojih predlogov. Govori, da je treba popustiti na obeh straneh, in ne samo na eni.

Br. Somrak govori, kakšno napako bi naredili, ako bi vmešali v pogodbo socializem, katolicizem itd.

Br. Zela navaja, naj se da predlog br. Perdana na glasovanje. Br. Trčelj pravi, da je umestno in se mora vpoštevati predlog brata Perdana, točko pa naj br. Perdan v točko popravki, da črta tieta imena o katolicizmu in socializmu.

Br. Skuk pravi isto, da se to lahko storijo, samo naj se imenuje, da se članstva v skupni organizaciji jamčita popolna verska in politična svoboda. Br. Fritz pravi, da ve, da ima br. Perdan težkoko ali njegov predlog ni ustreten za vrstitve v pogodbo, pa se naj se ga vključi v zapisnik in to bi zadostovalo kritiki. Ali in? Br. Aleš pojasnjuje, da predlaga br. Perdan bo umestno v resoluciji, katero sprejmemo in katere bode izpolnjevajo pogodbo. Br. Skrabec pravi, da je v interesu združenja ter glajmo, da se da članstvu vseh prizadetih organizacij dovolj zagotoviti v tem smislu. Med tem br. Perdan stilišira predlog, ki se glasuje: Da se stavi točka v pravila, katere se ne bi smela spreminjati, dokler ne glasuje znanjo tri odstotni vsaga članstva. Točka, ki bi jamčila popolno svobodo verskega in političnega prepričanja. Br. Aleš doda pripombo k temu predlogu in dostavi k predlogu, kar tudi Perdan sprejme k predlogu. Predlog se glasuje: Skupni konvenciji se nalaga, da v stavi pravil za vsakega popolno svobodo članstva v vsakem in političnem prepričanju. Br. Skrabec predlaga, da se debata zaključijo ter da gre br. Perdana predlog na glasovanje. Sprejeto. Predlog br. Perdana sprejet.

Br. Perdan ponovno stavi predlog, ki se glasuje: Prva skupna konvencija združevalne organizacije mora dati popolnoma novo ime združevalni organizaciji, in to zato, da se vstrelje in izvrši združenje popolnoma na enakopravnosti, kot stoji v točki 5. v tej pogodbi.

K temu predlogu govore za in proti Somrak, Trčelj, sestra Udovih, Novak, Fritz in Prostor. Br. Skrabec pravi, da bi bilo dobro, da se to omeni v posebni točki. Br. predsednik pojasnjuje, da ima in toliko važno lahko pa skupna konvencija ima vsesmetni. Navedeni konvenciji je nepotrebna. Br. Trčelj pravi, zakaj bi se točka ne glasila takole: Ime bodele skupne organizacije spremeni konvencija.

Br. Skuk ter Skrabec naglašata isto. Br. Perdan govori k predlogu da se nato glasuje in mora, skupaj v izreka se sodaj omeniti to, da bode vse članstvo vseh organizacij za jasnem

in ne bode govorenja o kakaj priključitvi.

Br. Pavlovič stavi predlog za konec debate. Sprejeto.

Br. Perdan stavi protipredlog, da se nadaljuje. Oba predloga popirana. Protipredlog br. Perdana dobi 3 glasove in predlog Pavloviča 9 glasov.

Br. Trčelj stavi predlog: skupni konvenciji se da nalaga, da kolikor ima br. Perdan se strija ampak naj se glasuje isto ime — novo ime. Predlog popiran in sprejet.

Br. Novak soglasira, da naj se skupna konvencija vrši 6 mesecev po združenju in to glede velikega dela katere bode dalo transakcija in bi bilo preje nemogoče. Za besedo se oglasi br. Petrovič ter mu dovolji. Omenja, delo in pomena združevalnega odbora ampak svari da naj ne gremo predaleč v diktiranju glede dela in časa bodele skupne konvencije. Naj združevalni odbor opraviča dela za časa združenja in transakcije ali naj se ne umesuje v delo bodele skupne konvencije.

Br. Perdan odgovarja, da je to potrebno, da se odjed govornito. Tu se gre za združenje in to je potrebno, da je članstvo na jasnem. Članstvo mora vedeti, da tu je za združenje in za priključitev. Br. predsednik opozarja zbornice, da se oddaljimo iz dnevnega reda, in pomisljamo kar smo že sklenili. Isto pravi br. Fritz in apelira da naj bratje, ki niso zastopniki govore je kar se tiče navzgor.

Za tem govori br. Trčelj, Skuk, br. Novak pojasnjuje, da police prejdejo v veljavo kakor hitro je združenje po organizaciji za katero se združimo ravno za isto vsoto kot je bila poprej pri posamezni organizaciji, a borovalo se so ni novi certifikati izdelali. Zakaj nikar ne bode mogoče certifikatov takoj izdelati. Br. Skrabec se strija s predlogom. Br. Prostor vidi, da je nemogoče določiti čas skupne konvencije ker nevedo kdaj bode delo transakcije končano. V istem smislu govori br. Perdan in čita resolucijo J. S. K. J. Br. predsednik pojasni br. Perdanu, da kakor hitro sprejme Vase članstvo združevalno pogodbo na splošnem glasovanju odpošlje vse bivele resolucije preje sprejete pri njih organizaciji.

Br. Skuk hči, da naj br. Prostor ponovno čita svoj dodatni predlog k pogodbi.

Predlog: Skupna konvencija vseh združenih organizacij se bode vršila takoj, kakor hitro bode vse združevalno delo pod določnim čarterjem vsaj deloma izvršeno.

Tuče v vseh sedanjih pravilih, katere določujejo čas za pridobitev konvencije, se vse sedanje splošne glasovanje razvoljavijo, in za skupno, oziroma združevalno organizacijo ima polno moč določiti čas za skupno konvencijo, vse sedanje združevalni odbor vseh prizadetih organizacij.

Br. Novak se popolnoma strija in omenja, da je govoril radi časa zato ker je pred šestimi meseci nemogoče. Br. Skrabec predlaga, da naj gre predlog br. Prostorja na glasovanje. Podpirano. Predlog br. Prostorja sprejet. Br. Fritz predlaga, da se omeni v pogodbi točka: V slučaju, da se je eventualno urila kaka pometa, ki bi bila ampostavna, ima združevalni odbor polno moč da pogodbo po navetu advokata popravi v toliko, da odgovarja postavam. Predlog podpisan in sprejet. Br. Prostor stavi predlog, da se zadnja točka v pogodbi glasuje: Neveljavno so vse točke sedanjih pravil, kakor tudi točke v pravilih pod katerim čarterjem se združitev izvrši, ki so v nasprotju s to pogodbo ali resolucijami sprejetih na splošnem glasovanju. Predlog podpisan in sprejet.

Br. Fritz priporoča, da bi bilo umestno, da se rešujemo pod katerim čarterjem se bode postovalo v skupni organizaciji. Somrak stavi predlog, da se blagajna gledo čarterja pod katerim izmed petih bode zborovali ko se združenje izvrši. Sprejeto.

Predlaga se na poročila stanja organizacij in ugodnosti njih čarterjev.</

stavi predlog, da konferenca takoj pri-
pove pravomočni zastopniki, kateri
so izvoljeni. Sprejeto.

Izvoljeni združevalni zastopniki:
Br. Aleš, Prostor, Fritz, Perdan in
Škrabec. Glede konstituiranja novega
odseka stavi Br. Škrabec predlog, da se
sami takoj na konferenci konstituirajo.
Br. predsednik omejuje, da bodo vsi
velikoga pomena potrebni voliti predse-
dnika in tajnika. Kajti tajnik bo imel
dovolj poila z vlado. Pri konstituiranju
je izvoljen br. Aleš soglasno za pred-
sednika. Ker noče obnehati od ostalih
sprejeti tajniškega posla, ga prevzame
skupno predsedništvo z opombo, da
bode delo pravilno razdelili med člane
združevalnega odseka.

Br. Škrabec omejuje, da bi bilo dobro do-
ločiti neko vlogo, kajti združevalni
odsek bode denar takoj izpla. Br. Škrabec
omejuje, da naj se ta odsek obrne na gl.
urade. Glede vnosa dela stavi pred-
log, da se predsednik združevalnega od-
seka v slučaju nujnosti ali kakšne druge
stvari obrne na združevalni odsek in ta
naj glasuje, ako je skupna konferenca
potrebna. Trije proti dvema glasova
odloči. Sprejeto.

Br. Terčelj stavi predlog, da ima
predsednik združevalnega odseka polno
moč, da v slučaju potrebe pooblasti
vsakega člana združevalnega odseka,
da naj prevzame delo, potrebno na ti-
stem mestu in s tem prihrani vojaške
stroške predsedniku. Sprejeto.

Br. Škrabec omejuje, kaj storimo z dru-
go točko, ki je rezervirana.

Br. predsednik pojasni, da ni nobene
ovire val, da se točka druga ne spre-
me. Ker ni govora, je sprejeta.

Brat Somrak omejuje, da je potrebno
opisane pogodbe po zapiskniku, da je
član združevalnega odseka podpisajo.
Ker sta zapisnikarja preveč zaposlena,
prevzame delo brat Prostor. Sprejeto.

Nato se prečita pismo brata Tauschar-
ja, ki je v vojaški bolnici.

Pismo se glasi:

Fort Des Moines, Iowa,
julija 5., 1919.

Združevalni konferenci
v Clevelandu, Ohio.

Dragi uradniki (le):

Konferenci šelim obilo uspeha in ti-
ših realnih rezultatov, ki so na vsak
področju posebej. Naj bodo vrhovi
zato kakršnikoli, stvar je za nami in
postimo jo; ne da se prav nič izboljša-
ti. Š tem večjo pozornostjo in energijo
se je treba prijeti vseh delih in uspe-
šnih rezultatov, da se ugledni deli zdru-
ženju; vseh na tej konferenci zastopniki
slovenskih podpornih organizacij.

Jaz nisem aktiven član, začel sem namreč
zastopati konferenco, naj mi o-
prostite, ker sem se oglasil s par besedami.
Jaz sem svoje napore in priprave o
združenju naših podpornih organizacij
večkrat objavil v javnosti, in na
letnem stališču in miselnosti sem se ved-
no. Za vročke upam, da veste vsaj, da
imam niso organizacije iz omejenega
odseka, vae take zapreke naj konferen-
ca odstrani, da se lahko odprejo vsi
prizadeti strank, da ne bo mogel kdo
ovirati tega plemenitega dela v sobitne
namene.

Najbr, da se vse organizacije združijo
za čarter časa organizacije bo moral
biti vpoštevani tudi na tej konferenci.
iz vroča, ker je praktičen. V pogodbi
naj bi bilo določeno, da se izbore za
skupno organizacijo novo ime, naj si bo
le na konvenciji ali potem splošnega
glasovanja. Konvencija ni absolutno
potrebna, seveda ako pa bi sentiment
nastal med članstvom, je bolje, da je
konvencija, da bi se stalo veliko vo-
ta. Pogodba, ko bode sestavljena od
konference, bi bilo pripravljivo ob-
javiti jo v vseh glasilih, in odprti de-
batu v njih, ako bi članstvo sodbavilo kaj
spremeniti bi združevalni odbori po-
pravili potem korekcijskoma. In ko bi
minul čas debate, bi kar moglo popol-
no pogodbo del odbor na splošno
glasovanje. Ako je dobra volja in resen
namen, se združenje doseže, da se je
dela stališča. Sevil bi s čas stas, da se
na tej konferenci ne najvi kakšna ter-
kovska "domači patriotizem". Ni mo-
gote izbrati vseh čarterjev na podlagi
pogodbe, ampak le enega in ta naj bo
od čiste organizacije, ki je po menju
konference vredna znanja, in ki bo
garantirala iste ugodnosti in svobodo,
kot jih je ulivala vsaka izmed organi-
zаций v svojem delokrogu. Tajnik J. K.
K. J. je povedal nekaj lepih in vpošte-
vovanih vrednih nasvetov v enem izmed
svojih glasil ista organizacije. Zdi se
mi, da je članstvo vseh organizacij za
združenje.

Vi, ki ste izvrševalni organi tega dela,
pa določite javnosti, da je ta topla
leđa slovenskega naroda tudi izvedljiva
in se vpoštevate nasvete tajnika J.
K. K. J. je upati, da bodo pogodba iz-
vedljiva za vse stranke. Jaz sem ne-
aktivni član treh podpornih organi-
zаций zastopanih na tej konferenci, ki so
mi tudi precej dobro poznane. Po mo-
jem miselnju bi tej konferenci toplo
priporočal sprejem čarterja SNPJ. Ta
organizacija ima svoj dom, svoj list in
je tudi najmočnejša; ako izberete čar-
ter SNPJ, in daste potrebne koncesije
vsem drugim organizacijam, je nago-
toveljen uspeh vašemu delu.

Delajte torej resno, s dobro voljo,
vpoštevajoč za vse in vse enako. Naj
bo vaše delo odlični akt in temelj
slovenskega združenja v Ameriki.
Udeležite tako dolgo negovane ideje
v prid vse slove, vsajmenosti, a bo eno
najlepših poglavit slovenske zgodovine
v židnjih državah.

Posravnjajot Vas bratstvo, ostajam
udani Frank Tauschar.

Pismo se vzame naznanje z dostav-
kom, da se ga dobesedno priobiti v za-
pisnik.

Br. predsednik zaključil tretjo sejo ob
5. uri popoldan.

Frank Aleš, predsednik.
Jošip Oven, Frank Pavlovič,
zapisnikarja.

Peta seja dne 9. julija 1919.

Brat predsednik otvori sejo ob 8. uri
zjutraj.

Citanje se imena zastopnikov. Navzo-
či vsi izvoljeni člani. Beleta.

Citanje zapisnika sednje seje. Zapis-
nik se sprejme s malimi popravki.

Čita se resolucija.

Br. Perdan predlaga, da se da pogod-
ba skupaj s resolucijo članstvu na dis-
kusijo najmanj dva meseca pred gla-
sovanjem.

Predsednik pojasni, da on nima ali
proti temu, da se da takoj v javnost
ali misli, da bi bilo bolje, da se to
prej predloži glavnim odborom. Kar se
tudi diskutuje, ta bode seveda prišla in
za to bode skrbel izvrševalni odsek, da
bode članstvu natančno pojasnjeno po
tem članstvu in cirkularjev. Brat Per-
dan prvi, da je včeraj drugatere raz-
mei, da je glavni odbori sploh ne do-
loži v pregled ter da je združevalni odsek
brez diskutije da na splošno glasova

zadeti organizacij v dobrih potih
splošnega glasovanja.

Br. pred. veli naj se čita točka za
točko.

TEMELJNA POGODEBA.

Ker je nujno potrebno, da se doseže
združenje slovenskih podpornih Jed-
not iz Zvez v eno močno podporno or-
ganizacijo, ki bo našemu članstvu za-
sigurala varnost zavarovalnin in mu
zaiala upravne stroške, so združevalni
odbori Slovenske narodne podporne
Jednote, Slovenske delavske podporne
zveze, Slovenske svobododomiselnice, po-
porne zveze, Jugoslovanske katoliške
Jednote in Zapadno slovenske zveze, na
konferenci, dne 7. julija 1919, v dvo-
stani Slovenskega narodnega Doma v
Clevelandu, Ohio, sprejeli sledeče po-
goje ter jih predlagajo članstvu priza-
danih organizacij v odobritve potem
splošnega glasovanja.

Pogodba, izdela dne 9. julija, med
Slovenske narodne podporne Jednote,
ustanovljena in postojajoča pod zakoni
države Illinois, s sedeštem v Chicago,
Cook County, država Illinois, kot pr-
va stranka in med Slovensko delavsko
podporno zvezo, ustanovljena in postojajoča
pod zakoni države Pennsylvania, s se-
deštem v Johnstown, Cambria County
in med Slovensko svobododomiselno po-
porno zvezo, ustanovljena in obstoječa
pod zakoni države Illinois, s sedeštem
v Chicago, Cook County, država
Illinois, in med Jugoslovanske Katoli-
ške Jednote, ustanovljene in postojajoče
pod zakoni države Minnesota, s se-
deštem v Ely, St. Louis County, države
Minnesota, in med Zapadno slovensko zve-
zo, ustanovljena in postojajoča pod za-
koni države Colorado, s sedeštem v
Denver, Denver County, države Colo-
rado, kot druga stranka.

Sporazumni skupni pogoji so mero-
dajni za vse stranke, da iste izpolnjuje-
jo. Tem potom je odločeno med zgornj
navedenimi strankami, da se združijo
v eno organizacijo, ter da se vse pre-
moženje druge stranke, preneso na ime
Slovenske narodna podporna Jednota.

Ti pogoji naj se smatrajo kot temelj-
na podlaga nameravane izvršitve med
strankami, ampak se uveljavijo nad
strankami še le takrat, kadar so isti
sprejeti pod splošnim glasovanjem član-
stva, in to v smislu pravil ali to-
delavnih prizadetih organizacij.

V slučaju, da potrebna večina priza-
danih organizacij odglasuje v prid zdru-
ženju, naj se to izgodi pod sledečimi
pogoji:

1.—S. N. P. J., S. D. P. Z., S. S. P.,
J. S. K. J., in Z. S. Z. se združijo pod
čarterjem Slovenske narodne podporne
Jednote, katere pravila postanejo prav-
močna s časom funkcioniranja združenja
za članstvo vseh organizacij, ki se zdru-
žijo na podlagi teh pogojev.

2.—Slovenska narodna podporna Jed-
nota, pod katerim čarterjem se združi-
tev izvrši, prevzame vse obveznosti orga-
nizacij, ki se z njo združijo; in to z
imevom, katerega določi združevalni od-
bor.

3.—Glavni odbori posameznih organi-
zаций, katerih članstvo odobri pogo-
je za združenje, morajo ob času, ki ga
določi združevalni odbor, oddati vse
premoženje in poslovne knjige skupni
organizaciji. Denar, naloga za imena
posameznih organizacij se mora dvigniti
s potrdilnim podpisom na to od-
govornih gl. odborov vseh prizade-
lih organizacij in s podpisom gl. taj-
nika, skupne organizacije in s podpis-
om pred. združevalnega odbora.

4.—Slovenska narodna podporna Jed-
nota, pod katero se združenje izvrši,
mora jamčiti s njevim premoženjem
vsako najmanjšo obveznost članstvom
organizacij, ki se z njo združijo.

5.—Združenje se mora izvršiti na
strogo enakopravnem stališču prizade-
lih organizacij. Sklep združenja ni
skladi vseh organizacij v smislu N. P. C.
Istevno 100% solventni, ki je zakon-
ito uveljavljen v mnogih državah. V
ta namen nalaga v to izvoljenemu
odseku, da najmu državno zaprečo-
vno aktuarja, ki naj natančno pregleda
knjige glede računov vseh prizade-
lih organizacij, katerih članstvo se je
izreklo za združenje na podlagi sednje
pogodbe. Ako aktuar pronajde, da
katera organizacija ni 100% solventna,
naj članstvo oziroma gl. odbor pazi na
to, da se doseže solventnost v času pri-
stopa v skupni organizacijo.

6.—Člani, ki so zavarovani za po-
smrtnino pri vseh organizacijah, ka-
tere se združijo na podlagi sednjih
pogojev, dobijo izredne police skupne
organizacije, za skupne vsote, kolikor
znajo police posameznih članov. Ako
bode član pri združenju organizaciji za-
pustitveno, mora pri dr. tajniku
vložiti v to svrhu prošnjo. Ravno isto
velja za vsako izpremembo, ako hoče
član polico zvišati, in se pri tem ravnati
po pravilih, ki so veljavna do sku-
pne konvencije.

7.—Bolniška podpora ostane v skupni
organizaciji neizpremenjena in član-
stvo v bolniških razredih je opravljeno
do vseh podpol, kakor poprej pri po-
sameznih organizacijah. Ravno tako velja
za vse druge poškodovanske podpore.

Ta točka ostane v veljavi do skupne
konvencije, ki bode uredila bolniške in
poškodovanske razrede.

8.—Glavne tajnike organizacij, ki so
se združile se vpsoli v uradu združene
organizacije. Za svoje delo so odgovorni
gl. tajniku združene organizacije in
skupni konvenciji. Ko bodo vse orga-
nizacije sprejete v skupno orga-
nizacijo, naj se članstvo poslužuje
samo njih tajnikov, tako, kakor
poprej pri posameznih organizacijah,
kateri bode funkcionirali kot gl. tajnik.
Tajniki sprejemajo do skupne
konvencije isto plačo, kot se pri posa-
meznih organizacijah, ter se jim pla-
čajo izredni stroški, ki so nastali valed
združenja, kakor selitev, vostaje i. t. d.

9.—Glavni odbori združenih organi-
zаций ostanejo do skupne konvencije,
sprejemajo svojo mesečno oziroma letno
plačo le do časa potrebnega poslo-
vanja. V slučaju izrednega dela, pa
so opravljene do plače, kakršno dolo-
čajo pravila skupne organizacije.

10.—Združevalni odbor je v notra-
njem delu najvišja oblast; v smislu
rezolucije, ki jo je sprejelo članstvo po-
tom splošnega glasovanja. Odbor mora
skrbeti, da se izvršitve izvrši pravilno
in legalno za vse organizacije, katere
se združijo.

11.—Na skupni konvenciji imajo se-
dele v glas: a) odborniki združenih
organizacij, b) združevalni odborniki
združenih organizacij, c) delegatje kra-
jevskih organizacij nad 100 članov po
enega delegata, nad 200 članov, po
dva delegata, nad 300 članov, po
tri delegata, in vsakega delegata. V na-
sledečih, kjer društvo ne šteje sto
članov, naj se zahteva s bližnjimi dru-
stvi za dosego zahtevanega števila čla-
nov. — Glavni odborniki vseh organi-

zaci, kakor tudi delegatje krajevskih
društev, so opravljene do povratne
vzrokih stroškov in denarje in blagaj-
ne združene organizacije.

12.—Skupna konvencija vseh združe-
lih organizacij se bode vršila takoj,
kakor hitro bode vse združevalno delo
pod določenim čarterjem vsej deloma
dovršeno. — Točke vseh sednjih
pravil, katere določujejo čas za prihajajočo
konvencijo, za vse sedanje prizadete
organizacije, se s sedanjim splošnim
glasovanjem razveljavijo, in za skupno
konvencijo, vse sedanji združevalni
odbor vseh prizadetih organizacij.

13. Skupni konvenciji se nalaga, da se
v ustavi pravil zajamči popolno
svobodo članstvu glede vsehakega in
političnega prepričanja. Ime in usta-
vo združene organizacije določi skupna
konvencija.

14.—Neveljavno so vse točke sed-
njih poslejšjih pravil prizadetih orga-
nizacij, kakor tudi točke v pravilih pod
čarterjem, pod katerim se združenje
izvrši, ki so v nasprotju s to pogodbo
ali resolucijo sprejetih na sedanjem
splošnem glasovanju.

15.—Združevalnemu odboru se da po-
lno moč reševati vse zadeve, ki niso o-
našene v tej pogodbi in bi zahtevalo
svoje rešitve. Združevalni odbor se
pooblašča, da je po sprejetju te pogod-
be po članstvu potem splošnega gla-
sovanja, združevalni odbor najvišja ob-
last v združenih organizaciji do konven-
cije. V slučaju eventualnega nepro-
razumljenja gl. odborov, se morajo vse
stranke pokoriti zaključkom združeval-
nega odbora.

Ta pogodba je bila sprejeta in polpi-
sana od zastopnikov sledečih organi-
zаций:

Frank Aleš,
John Terčelj,
Joško Oven,
Jošip Škrabec,
Mary Udovih.

Za Slovensko delavsko podporno
zvezo:

John Prostor,
Blas Novak,
Frank Pavlovič,
Jos. Sela.

Za Slovensko svobododomiselno podpor-
no zvezo:

Joseph Fritz,
Frank Somrak.

Za Jugoslovanske katoliške Jednote:
Rudolf Perdan,
Frank Škrabec.

Za Zapadno slovensko zvezo:
Frank Škrabec.

V Clevelandu na dan 9. julija 1919.

Br. Terčelj stavi predlog, da se spre-
me to čitana. Predlog podpira po br.
Somrak.

Predlog soglasno sprejet.

Dolodi se, da br. Somrak in Novak
prekrižata, da bode pogodba do popold-
na v pisalnem letuju tiskana, da jo
potem zastopniki združevalnih odborov
podpisajo.

Br. Zapisnikar vpraša, kaj bode glede
zapisnika.

Temu govore br. Terčelj, Aleš, Oven,
Škrabec in as. Udovih. Br. Oven se
gleda, da se da tiskati in raspisati
v obliki cirkularjev na glavne urade,
društvo in časopisov. Br. Pavlovič
stavi predlog, da se jih da tiskati 2000.
Sprejeto.

Glede takojšnjega javnega priobčenja
se vzame široka debata, katero se vede-
še Br. Škrabec, Terčelj, Oven, Perdan,
Aleš in as. Udovih. Br. Sitter prvi
za besedo. Svetuje, da je najboljša daj
kajšnik resolucije in pogodbo takoj
v javnost obnem kot glavnem ob-
nem. Kajti članstvo hoče vedeti kaj se
je storilo na konferenci in predlogo se
odločijo tega, bi ne vplivale dobro. Br.
Prostor predlaga, da se zapisnikar
združevalne konference razpošlje takoj
ko bode dogovorjen — za predsednika
združevalnega odseka. Preda. združe-
valnega odseka ga ima takoj poslati na
vse pristojna mesta. Združenje, po-
godba, pa se razpošlje, kadar v to do-
loči združevalni odsek. Sprejeto so-
glasno.

Nato se govori, v kateri Cleveland-
ski tiskarni se tiska. Ses. Udovih
predlaga tiskarno "Enakopravnost" s
pripombo, da ga neme tiskarna prohi-
biti javnosti, predno ga vsi drugi ne
dobe. Sprejeto. Ker je br. zapisnikar-
jem nemogoče ostati toliko časa se po-
oblasti Br. Prostorja in Br. Perdana,
da popravita pomoto pri sestavi, ako
bi se urinila kakšna pomota v tiskarni.
Br. predsednik zaključil sejo 12. uri do-
poldan.

Frank Pavlovič in Jošip Oven,
zapisnikarja.

Frank Aleš, predsednik.

6. seja dne 9. julija 1919.

Br. pred. otvori sejo ob 2 uri popol-
dan.

Citanje imena zastopnikov. Navzoči
vsi razen sobr. Beleta.

Citanje zapisnika dopoldanske seje.
Zapisnik se sprejme kot čitana.

Ses. Udovih predlaga, da se da be-
sedno sobr. Sitterju, kateri naj bi iz-
razil svoje mnenje o naših sklopih ker
on redno zasleduje naše zborovanje, ter
ima tudi veliko vpogleda v zadevi, kot
bistri pred. združevalnega odbora in
podatke postav in raznih držav.

Br. Sitter se izrazi, da vidi da ete se
zastopniki konference bratako spozna-
vanje in napravili smo izmed najbolj
demokratičnih pogodb, pri kateri se
bode nobena prizadeta organizacija pri-
zadeta. Morda reči, da zadevo ete po-
voljno rešili kar pričakujemo da bode
v zadovoljstvo vseh org. Nekateri mi-
slijo, da je daleko dovršeno, ali najte-
žje delo Vas in nas še čaka v bodoče.
Jaz imam skušnje za čas mojega delo-
vanja, da je veliko faktorjev, kateri se
večkrat izražajo, da so za združenje
slov. org. v srečo pa nosijo nasprotno
mnenje. Rečem pa, da kdor govori, da
združenje se nemore izvesti in da je
protizakonito, je direktni nasprotnik
združenja. Zapreke ni, edina zapreka
je članstvo, ako se ne izreče za združe-
vanje. Čestitami vašemu sedanjemu
vapehu ko ste prišli do sporazuma. Po-
godba katero ste sprejeli me more naj-
boljši advokat bolje in pravilneje us-
praviti.

Pred. se zahvali v imenu zborovalec
njegov govora.

Br. pred. želi, da tudi br. Cerna spre-
govori par besed. Br. Cerna govori: Za-
dovoljen sem ko ste zadevo povoljno
rešili in ko ste etali iz pogodbe napre-
ke nastajajoče se na vstopno pravil.
Povem vam kaj bi se to zgodilo, da bi
bilo 2000 popisov na proteta proti
omnienemu sklepu iz Clevelanda. Bil
sem se na raznih strušč. konferencah in
posvetovanjih tiskaloh se združi. Jaz
vidim, da smo s dopisovanjem med raz-
nimi združevalnimi odbori se zadost-

je, pač bilo je potrebno, da ete se sku-
paj sedli da rešite brepenenje Slov. na-
roda v Ameriki. Preda. se v imenu
zborovalec zahvali za njegov govora.

Br. Prostor predlaga sogustijo glede
glasil prizadetih organizacij.

Br. Somrak priporaba, da se priobči
vse razprave v korist združenja v Pro-
sveto. Br. Perdan je mnenju Somraka
nasproten iz razloga, ker ima vsaka org.
svoje glasilo, in naj v njem vodi raz-
pravo. Br. Škrabec se strinja, da se po-
biše apelacije na list Prosveto, da sam
odmerijo prostor za časa ko se bode
razpravljalo o združi kar je uverjen, da
bode v veseljem odobrili. O zadevi go-
vorijo: Fritz, Sitter in Škrabec. Br.
Škrabec predlaga, da se apelira na vse
slov. liste oziroma glasila prizadetih
organizacij, da priobčijo razpravo v
korist združenja. Predlog br. Škrabec
sprejet.

Na dnevni red pride podpis pogodbe.
Br. Oven stavi predlog, da se pogodba
podpisje od vseh zastopnikov združenih
odborov. Sprejeto. Br. Perdan govori,
da mu je nemogoče podpisati pogodbo,
ako ne pride izjava njega in br. Škrab-
ca v zapisnik.

Izjava:
Podpisali zastopnikov J. S. K. J. in Z.
S. Z. niso meročajna v tej pogodbi do-
kazi članstvo teh Jednot ne odloči na
splošnem glasovanju za narejeno po-
godbo, na konferenci dne 9. julija 1919,
ter ne prevzamejo nobene odgovornosti.

O tem se debatira. Br. pred. poja-
snjuje, da je to nepotrebno, saj je po-
godba tako jasna in demokratična. Isto
govore br. Škrabec, Fritz in Somrak. Br.
Perdan zahteva, da pride v zapisnik.
Br. zapisnikar pojasni, da je že go-
vori, zato je zapisnik. Š tem je zadeva
rešena.

Prejde se na podpis. Na kar je po-
godba od vseh zastopnikov podpisana.

Nato se preide na čitanje pisma.
Prečita se pismo br. Karol H. Podglo-
dicha iz Valparaiso University, Valpa-
raiso, Ind.

Pismo se vzame naznanje.

Prečita se pismo društva šte. 41 S.
D. P. Z., Cleveland, O.

Pismo se vzame naznanje.

Prad zaključkom br. predsednik v
dalem govoru pojasni delo za združe-
vanje do sedaj in kaj smo dosegli. Delo
nas čaka v bodoče, veliko dela. Tre-
ba bode delati med članstvom, da jih
pridobimo za to veliko stvar. Prišli
bodo nasprotniki vseh vrst, v vseh obli-
kah. Stavili nam bodo zapreke, ali
našega dela nam ne bodo podlihi, ako
bomo v bodoče združeni in šelaji na
tem, kar smo že tri dni sarijali. Sentim-
entna za združenje je med članstvom in
to se dolgo časa in že bi bilo pred leti
ko se je prvič delalo za združenje,
malo manj egolama, bi bili še danes
združeni. All vse to so skušalej Nau-
šle so nas kako naj delamo, da bode
članstvo v resnici imelo priliko, poka-
zati, da je tako veliko idejo za zdru-
ženje vseh slov. podpornih org. v eno
veliko, močno podporno organizacijo,
katero nam bode v korist in slov. na-
roda v Ameriki pa v ponos. V temu
smislu moji dragi zborovalec Vas po-
srdjavim.

Na to vpraša br. predsednik ako želi
še kdo izmed br. za besedo.

Oglati se br. Prostor in omejuje, da se
s vsimi skicpi popolnoma strinja in bo-
de delal, da se orealizirajo.

Na to govori br. Oven:

Da je združenje potrebno iz ekonom-
skega stališča. Nadalje omejuje da
tukaj lelo pravo edinaje, naj govori-
mo se toliko iz sentimentalne strani, ana
je, da bode vse slov. podpol. Jednote
in Zveze prišleje v doglednem času
gledati na to da se vjedinejo kajti raz-
mere jih bodojo prišleje. Kdor pozna
vse tekoče posameznih Jednot in čla-
nstva na to da je to resnica. Omejuje
razporeženje sednje konvencije S. N. P.
J. c Springfieldu, Ill. glede združi. Bi-
lo je tam veliko delegatov ki so bili
prepričani, da bodeča konvencija S. N. P.
J. bode skupna konvencija vseh slov.
podpornih org. in v temu smislu je
sednja konvencija S. N. P. J. sprejela
rezolucije ki da združevalnemu odboru
te Jednote polno moč, da kadar pride
do sporazumljenja s združevalnimi od-
bori drugih organizacij, da na splošno
glasovanje brez ovir glavnega odbora.
Do tega sporazumljenja je prišlo — se-
daj nas čaka samo delo. Na to govori
o delu br. pred. Aleš, kateremu gre
največ zaslug, da se je ta konferenca
faktično vršila in dosežla tako lep
vseh in poziva, da leto razporeženje ki
ga imamo sedaj odnesemo med članstvo.
Ker se ne oglaš obnehati za besedo in
je dnevni red izčrpan, br. pred. zaklju-
či konferenco ob 5 uri popoldan.

Jošip Oven in Frank Pavlovič,
zapisnikarja.

Frank Aleš, predsednik.

Opomba uredništva "Prosvete": —
Priobčeno po dopisnem tiskanem za-
pisniku.

Zdravniški nasveti.

Piše vrhovni zdravnik F. J. Kern.

Vročica (Fever.)

Zraven bolečine je že en znak,
ki pripelje ljudi k zdravniku, in
to je — vročica.

Normalna vročina človeškega
telesa je okoli 98 stopinj Fahren-
heit. Po zimi in pri starejših lju-
deh je za eno ali pol stopinje niž-
je, pri otrocih in v vročini je za
eno ali pol stopinje višja. Ako je
vročina dalja časa nad 90 stopinj,
imenujemo to stanje vročico. O-
troci dobijo vročico hitreje kot
odrasli in tudi več stopinj za eno
in isto bolezen. Nekaj navadnega
je pri otrocih vročica 104 ali 105
stopinj, ako se prehlade ali če i-
majo bolezen v želodcu ali črevah
(zaprtje ali driska). Pri odraslih
pomeni vročica 104 veliko več
kakor pomeni pri otrocih. Ven-
dar pa visokost vročine ni tako
velikega pomena kakor večina
ljudi misli, razen pri dojenčkih in
mladih otrocih, ki slabo prenaša-
jo vročino. Vnetje mandeljnov
(acute tonsillitis) pogosto zviša
vročino na 104 ali 105 stopinj, pa
je bolnik v par dneh zdrav, dočim

vidimo pri jetiki, da imajo vsi
celo prav proti koncu bolniki ma-
lo vročine, recimo 100 in 101.

Vročica (fever) je dvoje vrst:
kratka in dolga. Ako traja nad
14 dni, recimo da ima bolnik dol-
go vročico. Kratko vročico por-
zročijo okutne nelezljive bolezni,
kakor so prehlad, bronhitis, ton-
sillitis, pljučnica, razne gnojitve;
dolgotrajna vročica pa pomeni,
da bolnik boluje na kronični ba-
lezni.

Vzrokovi za dolgotrajno vroči-
co je več: tifoid (vročinska bole-
zen ali legar), jetika, krvnina
gnojitve, meningitis (vnetje net-
ganskih mren), akuten revmati-
zma, leukemia, rak, sifilis, kapa-
vica itd. V večina slučajih pa, ako
ima bolnik vročico dalje kot 14
dni, ima bolnik vročinsko bolezen
(legar) ali pa jetiko.

Kako zdraviti vročico (fever.)

Otroci dobijo velikokrat vroči-
no radi zaprtja, zato je pri njih v
vsakem slučaju vročice prvo zdra-
vilo kako dristilo (cathartice), ka-
kor ricinovo (castor) olje ali od-
vajalni čaji. Ako traja vročica par
dni, je treba seveda poizvedeti za
vzrok; to bo najlažje pronašel
zdravnik. Ako boli grlo; je tre-
ba zdraviti to, ako ima otrok dri-
sko, je treba pomagati, da se v-
rede čreva in bo vročica izginila.

V vsakem slučaju vročice pa je
priporočati, da pije bolnik veli-
ko vode. Vsak bolnik, ki ima hu-
do vročico, trpi na žeji, in to je
zmanjenje matere narave, da mu
dame dosti tekočin (vodo, mleko,
meleke pijače).

Pri otrocih, zlasti pri dojenč-
kih, je nevarnost, da hudo vroči-
ca povzroči krče. Zato smo pri-
siljeni, da v naglici znižamo vro-
čino, posebno ako začne otrok o-
brabati oči. To naredimo najhit-
reje z hladnimi obkladki ali z
mlačno kopeljo. Ni potreba, da bi
bila voda jako mrzla, samo da je
hladnejša od otrokove vročine. V
treh do petih minutah lahko zni-
žamo vročino za eno ali dve stop-
inj. Kopel naj traja samo par
minut.

Veliko ljudi v takemu slučaju
koplje otroka v vroči vodi. Na-
vadno tudi to pomaga, ker se o-
trok tem hitreje shladi vsled iz-
hlapevanja, ko se vzame iz vode.
Bolj pametno je kopati ali brisa-
ti otroka, ki imajo vročino, v mla-
čni ali malo topli vodi.

Za glavobol pri vročem bolniku
so dobri mrzli obkladki okoli gla-
ve in topli obkladki ob nogah, da
spravijo kri iz glave.

Mrzlih kopel ne rabimo v slu-
čaju otipa ali škrlatice. Ako je
vročina jako visoka, ne škoduje
hitro obrisati otroka z mlačno vo-
do in ga dobro zaviti.

Razumljivo je, da rabi vroč člo-
vek veliko svežega in hladnega
zraka; tudi mrz ne škoduje, ako
je bolnik dobro odet čez prsa in
telo.

PONESEBEN ROP.

Johnstown, Pa. — Štirje avto-
banditje so vstopili v narodno
banko v Bolivarju in ukrali ban-
čnim uradnikom, naj dvignejo
roke kviško. Vsi so vbojali iz-
vzami blagajnika Suttona, na ka-
terega so roparji odprli ogenj.
Sutton je padel na tla, kot da je
ranjen, v resnici je pa lezel do
svoje mize, pograbil je samokres
in oddal strel na tolovaje. En ro-
par se je zgrudil na tla, zadet v
nogo. Njegovi tovarši so ga hitro
pobrli in odnesli v avtomobil.
Streli so privabili Frank Ham-
monda, bančnega predsednika t
samokresom na lice mesta. Koso
banditje sedeli na avtomobilu so
ga poglali z vso hitricio v smeri
proti Johnstownu.

**ČIKAŠKI SLADKORNI TRGOV-
CI PRIJETI KOT PROFI-
TARJI.**

Pittsburgh, Pa. — Posebni zvez-
ni agent Edgar K. Speer je po
aretaciji treh uradnikov Central
Sugar kompanije izjavil, da ima-
jo dokaze o profitarstvu. Družba
je obtožena, da je v trgovini na
debelo računala za funt sladkorja
štirinajst centov.

Uradniki so obtoženi, da so se
dogovorili na zarotniški način, da
kršijo sekcijo živlanskega zakona.
Vsak uradnik je moral položiti
dva tisoč dolarjev poroštva, da je
dobil prostost.

Preiskali bodo tudi poslovne
knjige in če je razvideti iz knjig,
da je družba prodajala sladkor po-
višji ceni, kot jo je določil ekviva-
lentni odbor, bodo knjige zaple-
njene.